

Kukwe Mikani Tuare Juanye Apocalipsis

Ni ja tötitikaka Jesube kädian nämane Juan käkwe tärä ne tikani. Niarakwe tärä mda mda tikani arato abko krörö: Kukwe Kuin Jesubtä Tikani Juankwe, 1 Juan, 2 Juan, 3 Juan. Juan nämane kitani ngite kä butu kädianta Patmos ye känti angwane, niarakwe tärä ne tikani.

Jesu ara jire käkwe tärä ne tikamna Juanye. Nita jäandrän tuen ño köböre, ye kwrere jire kukwe jökrä tä tikani tärä nebtä abko Jesukristo käkwe mikani tuare Juanye, amne kukwe jökrä niebare Ngöbökwe Juanye abko Juankwe kukwei nuani köböre, ye abko Jesukristo käkwe tikamna täräre ie. Käne abko, Jesukristo käkwe ja mikani tuare köböre Juanye angwane, Jesukwe kukwe tikamna täräbtä biandre nitre gätäkä Jesu kähti nünanka juta keta kükü känti kä Asiate.

Mdakäre abko, Satana tä rüre käre Ngöbö rüere, ye abko rakadrekä ño ño Juan näire mentokwäre abko Juankwe tikani täräbtä Ngöbö amne Ngöbö Odei Jesukristo käkwe Satana btä sribikä kwekwe ganaindi kwäräbe rükadre gare metre nitre tödekaka Jesubti yeeye abkokäre.

Kukwe käne

¹ Kukwe mden mden rakadikä bää jötrö abko rabadre gare nie abko Ngöbökwe mikani Jesukristo kisete mikakäre gare sribikä kwekwe ie. Akwa kukwe ye rabadre gare, abkokäre

Jesukristo käkwe angele kwe juani niere ti Juan sribikä kwe neye. ² Ye abko, tikwe dre dre tuaba Ngöbö kukweibtä amne Jesukristo käkwe kukwe mikani tuare ño ño tie abko tita niere metre jökrä arato. ³ Kukwe biani Ngöbökwe ni Ngöbö kukwei niekä neye, nebtä nire nire käkwe ñäkädre amne nire nire käkwe kukwe nuadre amne mikadre täte kwe, ni yebtä abko kä rabadi nuäre kri amne Ngöbökwe ja di biandi ie, ñobtä ñan angwane kukweta tikani tärä nebtä kebera nakenkä.

⁴⁻⁵ Nitre gätäkä Jesu kähti kä keta kükü te kä Asiate, kräke ti Juan tä köbö kuin juen krörö: Ngöbö tä nire amne Ngöbö nämanena nire amne arabe jatadi, erere arato üai ni kükü tä kürä gobrankrä Ngöbökwe ye ngwärekri, erere arato Jesukristo käta kukwe niere era metre Ngöböbtä amne niara aibe nükaninta nire käne amne niara tä gobrane jrei jökrä kä nebtä bti ta—niaratre käkwe ja moto mika kuin munkrä amne mun mika nüne jäme kwetre, ie ti tö.

Jesukristo käta ni tarere amne ja därie ianinte krusobtä kwe angwane, ni tikaninte kwe, ni nämane ngite Ngöbö rüere ye ngäniene. ⁶ Niarata gobrane nibtä. Erere arato, niarakwe ni mikani blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre sribikäre Ngöbö niara Rün kräke, aisetet *¡Kristo raba käikitankä kärekäre amne niara di raba kri kärekäre!* Amen.

⁷ Olo ketete munkwe.

Kristo jatadita mütabti, ye ni jökrä käkwe tuadi.

Nitre käkwe niara däkäninte bukobti, ye ara jire käkwe tuadita arato.

Ye ngwane ni kä jökräbti temen rabadi nekwetekä ja jiebti, kä rabadi ja müaire. Abko kore se. Amen.

8 Ni Dänkien Ngöbö käta niere krörö: Ti abko tärä okwä kena kädianta alfa amne tärä okwä mrä kädianta omega. * Ti nämanena jändrän jökrä känenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä tähti mrä. Ti abko Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä käta niere.

Ni bā Ni Kä Nebtä Ngobo kwrere abko Juankwe tuani

9 Ti abko Juan. Jesu kähti ti ne mun mräkä munkwe amne, munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, ye kwrere tita ja tare nike arato. Erere arato, Ngöböta gobrane munbti, ye kwrere tä gobrane tibti arato amne, munta nünenkä dite jabtä tödekakäre janknu Jesubti, ye kwrere jire tita nüne arato. Ye abko, Ngöbö Kukwei kuin metre ti nämane dirire amne kukwe kuin Jesubtä ti nämane niere, dokwäre ti kitaba ngite, aise te ti näma ngite kä butu kädianta Patmos ye känti. **10** Angwane batibämänte, Ngöbö Üai näma täte tibtä angwane, ti trökri ni kukwei jaraba krikri bäsí drü kukwei kri kwrere tie se kwrere. **11** Ni kukwei ye abko käkwe nieba krörö tie:

Jändrän tuata makwe, ye erere tike jökrä täräbtä, bti nitre gätäkä Jesu kähti tä juta keta kükü te kä Asiate, ye känti makwe juan abko krörö: juta Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia amne Laodicea ye ie makwe tärä ye juan, nieba kwe tie.

---

* **1:8** alfa amne omega. Alfa abko tärä okwä käne alfabeto griegorebtä amne omega abko tärä okwä mrä alfabeto griegorebtä, ye kwrere Jesukristo abko nämane käne amne niara rabadi jändrän jökrä tähti mrä.

12 Ye btäräbe ti rikwitateba angwane, ni näma blite abko tikwe tuaba angwane, oro dätebare ñotra gräre näma krä kükü, btä ti okwä rababa. **13** Akwa ñotra grä krä kükü ye ngätäite abko ni näma iti abko bää rababa Ni Kä Nebtä Ngobo kwrere abko btä dän nga nüke mate ngotobtä temen näma amne, koria orore abko näma kitani ja kötabti ta kwe, btä ti okwä rababa. **14** Angwane niara dokwä drüen abko ngwen bürere jökrä obeja drüen bätäninte kuin deme kä lana bää ngwen bürere, kwrere jire bää rababa tuen tie amne, nieve ngwen bürere, kwrere jire bää rababa tuen tie amne okwä abko rababa trä ngitiekä ñukwä jutra kwrere jire rababa tuen tie. **15** Erere arato, bronse kukwata kuin ñukwäte abko tä nebeträ ngitiekä, ye kwrere jire niara ngoto rababa tuen tie amne ñöta kite kri abko ngöta nebe juuu, ye kwrere jire niara kukwei rababa ruen kri tie. **16** Amne niara kise ruenkri abko te muke näma kwä kükü rababa tuen tie. Erere arato, ngitra tu grine grine jabtä jütre kwärikwäri ye kwrere kukwe rababa betekä kadate, rababa ruen tie amne, ñänäträta ngitiekä dirare, ye kwrere jire niara ngwäre, rababa tuen tie.

17 Ni ye btä ti okwä rababa kore angwane, ti rikaba ngitiekä ngwäkäre kwrere niara ngotobtä temen, akwa niarakwe ja kise ruenkri mikaba tibtä, bti nieba kwe tie:

Ma ñan rekwtaka tibtä. Ti nämanena jändräñ jökrä känenkri kena amne ti rabadi jändräñ jökrä täbti mrä. **18** Ti abko tä nüne kärekäre. Ti ne mden krütani bati, akwa ti nukaninta nire amne mtare tita nüne kärekäre. Mdakäre abko, ti bäri di kri gata yekrä, aisete tita gata dänkiene amne ti di tärä ni

juankrä kärekäre Ngöbö okwä bäre mento amne ti di tärä ni diantarikrä gata ngäniene, ye bä mikakrä llabe gatakwe kä nakebtä tä ti kisete.

¹⁹ Ne aisete, makwe jändrän turi, ye erere tike jökrä täräbtä. Dre tä nakedkä mtare amne dre rakkadikä mtare mentokwäre, ye tike jökrä täräbtä. ²⁰ Amne muke kwä kükü tä ti kise ruenkri makwe turi, erere arato ñotra grä orore krä kükü makwe turi, ye abko tä dre bä mike abko tä tiebe, aisete ñan nibi nüke gare mae, ye abko ti bike niere mae abko krörö: ñotra grä orore krä kükü, ye abko nitre gätäkä ti käbti juta keta kükü känti kä Asiate abko bä mikata amne, muke kwä kükü ye abko angeletre ni kükü tä nitre gätäkä ti käbti juta keta kükü ngibabtikä abko bä turi kore makwe abko nieba kwe tie.

2

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Efesote kräke

¹ Angwane angele tä nitre gätäkä ti käbti juta Efesote ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti kise ruenkri abko te muketa kwä kükü amne ñotra grä orore krä kükü, ngätäite tita dikekä die mikakäre, ti ne mden käta niere krörö: ² Dre dre nuenta munkwe, ye gare jökrä tie abko krörö: Munta sribire tare krübäte Ngöbökrä, ye garera tie amne ja tare nikabtä munta nünenkä dite jabtä, ye gare tie. Mdakäre abko, ni ruäre diän diän tä nüne Ngöbö rüere, tä kite ja Ngöbö kukwei ngwianka niere abko ben munta ja gete ñakare, akwa munkwe mikani ñäräre kuin amne nämane näin ni ngökö, ye abko munkwe gani btätre, aisete munkwe juanintari,

ye abko gare kuin tie arato. ³ Mdakäre abko, munta nünenkä dite tibtä amne munta ja tare nike kri ti dokwäre, akwa mun nebe dräre ñakare tödekabtä tibti, ye abko gare kuin tie arato, yebtä käta nebe nuäre tibtä.

⁴ Akwa mun jatani tödeke krire tibti angwane, mun nämane ti tarere kri, ye kwrere munta ti tarere ñakare mda, ye aibe tuen blo munbtä tie.

⁵ Ne aisete mun nämane ti tarere kri kena, ye ngwenta töre jae, bti mun jata ja mäketa Ngöböbe angwane, mun nämane ti tarere kri kena, ye kwrere munkwe nuuenta. Akwa munkwe ñan nuendreta kore ne ngwane, ñotra grä tä mun bä mike yete, ye ti bike denkä mento nitre gätäkä ti kähti mda mda ngätäite. Akwa munkwe ja mäkädita Ngöböbe ne ngwane, tikwe ñan ñotra grä ye diandikä mento munkän. ⁶ Akwa kukweta keteti munta nuene kuin abko nitre nicolaita käta kukwe nuene diän diän, kukwe yebtä mun mätä kri, ye abko kuin tuen tie, ñobtä ñan angwane kukwe nuuenta kwetre yebtä ti mätä kri arato.

⁷ Ye abko, nitre gätäkä ti kähti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tärä, aisete Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte. Angwane nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Ni ye ie tikwe kä biandi kri ngwäkä ni mikakrä nüne ye kwtadre angwane, rabadi nüne kärekäre kä kuin Ngöbökwete abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu kähti juta Esmirnate kräke

⁸ Yebti nieba mda kwe tie:

Angele tä juta Esmirnate nitre gätäkä ti kähti ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti Jesukristo nämanena jäandrän jökrä känenkri kena amne rabadi jäandrän jökrä tähti mrä. Ti krütani akwa nükaninta nire abko käta niere krörö: ⁹ Munta ja tare nike amne mun bobre, jäandrän ñakare munkwe, ye gare kuin tie, akwa jäandrän Ngöböökwe tärä kabre munkwe kä käinbtí sete, aisetet Ngöbö ngwärekri mun jäandrän bkäne kabre amne ñakare bobre era metre. Mdakäre abko, nitre ruäre tä ja israelita era metre niere abko tä ñäke blo mun rüere, ye gare kuin tie, akwa Ngöbökrä niaratre abko ñakare israelita era metre, ñobtä ñan angwane tä tödeke ñakare tibti, akwa niaratre tä gätäre Satanakrä. ¹⁰ Mdakäre abko, mun kebera ja tare nike tödekabtä tibti angwane, diablukwe ni juandi mun ruäre kite ngite kä teri, akwa munkwe ñan ja tare nikadi raire. Köbö jätäbe munkwe ja tare nikadi. Mun raba ja tare nike kore angwane, munkwe nünanka dite jabtä abti mun krütadi tödekabtä tibti. Mun krütadre kore ti dokwäre, ye ngwane munkwe mun rüe ganandi. Ye ütiäre tikwe mun mikadi nüne kärekäre Ngöböö.

¹¹ Ye abko, nitre gätäkä ti kähti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tärä aisetet, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwetre mikakäre täte. Nire nire kákwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, kákwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Ngöböökwe kukwe ükadite ni jökrä kräke kä mrä angwane, Ngöböökwe ñan juandi ja okwä bäre mento, akwa kadi ngäbti

kwe nünakäre kärekäre ben, aisetē ñan krütadi bobukäre abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbti juta Pérgamote kräke

12 Yebti nieba krörö kwe tie:
Angele tä juta Pérgamote nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti Jesukristo kwe ngitra tu grine jabtä jütre kwärikwäri tä abko käta niere krörö: **13** Satana tä gobrane Pérgamote, känti munta nüne, ye abko gare kuin tie. Satana tä gobrane yete, akwa mun tä tödeke kватibe tibti, käta nünenkä dite tibtä. Juta munkwe, känti Satana tä nüne, ye känti ni iti tödekaka tibti kädian nämane Antipas näma nüne, akwa kämikani kwetre tödekabtä tibti, akwa ti rükaninte ñakare kwe. Ye näire mun näma tödeke kватibe tibti arato amne munkwe ti rükaninte ñakare, yebtä käta nebe nuäre tibtä.

14 Akwa kukwe ruäre tä mun ngätäite yete abko ñakaredbe tuen tie abko ti bike niere munye abko krörö: Mekera Moisés näire nitre israelita käkwe ja mikadre ngite Ngöbö rüere, abkokäre jäandrän kämikani ngöbö ngwarbeye abko nitre israelita käkwe kwetadre ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae amne, ja mikadre gure bati bati kwetre* abko ni iti kädian nämane Balaam käkwe diribare kira Balaye abko erere Balakwe bā mikani nuäre nuendre nitre israelita okwätä. Mtare, ni ruäre mun känti yete tä kukwe ye kwrere mike ütiäte jae, käta ja mike ngite kore, ye abko tuen blo tie. **15** Mdakäre

---

* **2:14** ja mikadre gure bati bati kwetre. Números 25.1-2 tä blite kukwe nebtä. Nitre israelita käkwe ja mikani gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae.

abko, kukwe diribare kira Balaamkwe, ye kwrere arato kukwe dirita nitre nicolaitakwe abkokri ni ruäre mun känti yete tä nekete, ye abko tuen blo tie. ¹⁶ ;Ne aise, munkwe kukwe käme ye kita temen amne munkwe ja mäkäta Ngöböbel! Munkwe ñan nuendre kore ne ngwane, ngitra tu grine jabtä jütre kwärikwäri, kwrere jire ti kukweita betekä ti kadate, yebti ti näin rüre jökrä niaratreve yete.

¹⁷ Ye abko, nitre gätäkä ti kähti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tärä aise, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe. Kira Ngöbökwé mrö kädianta mana biani kwetadre nitre israelitaye nünakäre. Angwane mtare nire nire käkwe ja tare nikadre tödekaftä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere abko ie mana tä ükani tiebe abko tikwe biandi kwetadre ie. Erere arato, tikwe jä ngwen bürere biandi ie nänkrä kä käinbtí amne jä yebtä abko ni käi btin tädi tikani abko gare ñakare ni mda mdaye, akwa nire nire ie tikwe jä ye biandi, aibe ie ni käi btin ye rükadi gare.

Tärä nitre gätäkä Jesu kähti juta Tiatirate kräke

¹⁸ Yebti nieba krörö mda kwe tie:
Angele tä juta Tiatirate nitre gätäkä ti kähti ngibile, ye kräke tärä tike krörö:

Ngöbö Odei okwä bää ñukwä jutra kwrere amne bronse bätäninte kuin tä nebe trää ngitiiekä, kwrere jire ngoto bää ie abko käta niere krörö:
¹⁹ Munta dre dre nuene, ye gare jökrä tie abko krörö: Munta Ngöbö tarere amne ni mda mda tarere amne, munta tödeke kwatibe Ngöböbtí amne, munta sribire kuin amne munta ja tare

nike tödekabtä tibti angwane, munta nünenä dite jabtä, ye gare kuin tie. Mdakäre abko, munkwe tödekani krile tibti angwane, mun nämane jäandrän kuinkuin nuene, akwa mtare munta nuene bäri kuin, ye abko gare kuin tie arato.

20 Akwa jäandrän ketetibe nuenta munkwe abko tuen blo tie abko krörö: Meri tä iti mun ngätäite yete abko ja Ngöbö kukwei niekä tä niere au jabtä, ye abko tä näin dirire sribikä tikwetikwe ngökakäre, käta näin niere krörö: ja mikadre gure bati bati ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte jae amne mrö ngöbö ngwarbe mikakäre ütiäte abko kwetadre tä näin dirire. Meri kädian nämane Jreina Jezabel käkwe diribare kira, ye kwrere jire meri ye tä näin dirire abko munta tuemetre dirire mun ngätäite yete. Ye abko tuen ñakaredbe tie. **21** Meri ye abko käkwe kukwe käme Ngöbö rüere ye kitadre temen, bti tödekadre Ngöböbtä kwe, abkokäre tikwe kä bianina ie, akwa tö ja mikai gure bati bati janknu, ye abko ñan tö mikai temen arato. **22** Ne aisete, ti bike mike ja ngie nuen, käkwe mikadi bren jume amne rabadi ja tare nike jänbti. Erere arato, nire nire käta niara kukwei mike täte amne tä näin ja mike gure bati bati ben, ye abko tikwe mikadi ja tare nike kri krübäte meri ye kukwei mikabtä täte, akwa kukwe käme ye kitadre temen kwetre angwane tikwe ñan mikadi ja tare nike kore. **23** Erere arato, nire nire tä nekete niarakri, ye abko tikwe gadikä jökrä. Yebtä abko kukwe kaiibe ni jökrä töibtä abko gare jökrä tie abko rükadi

gare tibtä ni jökrä gätäkä ti kähti kä ketareketare temen ie amne, ni itire itire käkwe dre nuendre, ye erere tikwe ütiä biandi ie.

²⁴ Angwane mun mda mda tä juta Tiatirate yete arato, akwa meri dirikä blo, jiebti mutta näin ñakare amne, kukwe ütiäte Satanakwe tä ükani kaibe tiebe nieta kwetre abko gare ñakare munye. Mun ye abko kötärä tikwe ñan kukwe mdara jire mikadi mda, ²⁵ akwa mutta tödeke metre tibti, ye kwrere munkwe nuen janknu abti ti jatadi nüketa abko ti tö niei kore munye.

²⁶ Erere arato, nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere amne nire nire käkwe ti kukwei mikadi täte, ye abko tikwe mikadi gobrane nitre nünanka kä ketareketare temen yebti. Ti Rün käkwe ja di biani gobrankrä kore tie, ye kwrere tikwe ja di biandi ietre gobrankrä. Ti abko tä gobrane krörö:

²⁷ Angwane niara käkwe gobrandi ja di kribti amne, bäsí dobro sribeta kantrare metata krito ribi jierore bti amne tä ngidiente ki-akia jökrä, ye kwrere gobrandi kwe. *Salmos 2.9*

²⁸ Erere arato, nitre ganainkä abko ie tikwe muke kri tä kite käin dekä biandi. ²⁹ Ye abko, nitre gätäkä ti kähti tä nüne juta keta küküte kä Asiate, ye olo tärä aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwetre mikakäre täte abko nieba kwe tie.

3

Tärä nitre gätäkä Jesu kähti juta Sardite kräke

¹ Yebti nieba kwe tie: Angele tä juta Sardite nitre gätäkä ti kähti ngibiare, ye abko kräke tärä tike krörö:

Ti Jesukristo, kwe üai Ngöböökwe ni kükü amne muke kwä kükü tä abko tä niere krörö munye: Munta dre dre nuene, ye gare jökrä tie. Munta nüne kuin metre Ngöbökrä ni mda mda ngwärekri, aise te mun tuen kuin ni mda mdaye, akwa ni krütani kwrere jire monta Ngöbö ngwärekri, ñobtä ñan angwane monta nüne käme, käta ja mike ngite krübäte Ngöbö rüere. ² ¡Ne aise te mokrere jabti munkwe amne monta dre dre nuene, yebtä munkwe töbika kuin ja käne! Kukwe ruäre kuinkuin monta nuene, akwa kitera neme munye, ye känentarita ja dibti ja käne, tita niere munye, ñobtä ñan angwane sribi nuenta munkwe Ngöbökrä, nin monta nuene täte jökrä tuen tie. ³ Ne aise te, kukwe diribare munye, munkwe kani ngäbti, ye munkwe ngwianta töre jae abko jiebti mun rankwata, amne monta ja mike ngite Ngöbö rüere, ye kita temen munkwe, käkwe ja mäkäta Ngöböbe abko titä niere munye. Akwa munkwe ñan mokredre jabti ne ngwane, ni gokä rükadre ñongwane gare ñakare nie, akwa batibe tä nüke, ye kwrere batibe ti rükadi mun mike ja ngie nuen yete.

⁴ Akwa nitre gätäkä ti kähti, ye ngätäite ni tärä ruäre juta Sardite yete abko tä nüne metre, ñan tä ja mike ngite ni mda mda kwrere, ye abko ni ngämi dän ngwen bürere kwetre mike dobrore kwrere. Ne aise te, niaratré abko käkwe dän ngwen bürere kitadi jabtä, nünabare metre amne

deme bā mikakäre. Niaratre rabadi dikekä tibe dän ngwen bürere te, ñobtä ñan angwane ganainbare jökrä kwetre aisete. ⁵ Ye abko, nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere. Nitre ye käkwe dän ngwen bürere kitadi jabtä, niaratre abko metre Ngöbö ngwärekri bā mikakäre, erere nünandre kärekäre Ngöböbe kwetre. Erere arato, nünandi kärekäre kwtre, aisete käita tikani tärä ni nünanka kärekäre Ngöböbe mikakrä gare yebtä amne tikwe ñan kä diandrekä mento. Mdakäre abko, ni ye abko ni jen tikwe, tikwe niedi ti Rün ngwärekri amne angeletre Ngöbökwe ngwärekri arato. ⁶ Ye abko, nitre gätäkä ti kähti tä nüne juta keta küküte, ye olo tärä aisete, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu kähti juta Filadelfiate kräke

⁷ Yebti nieba kwe tie: Angele tä juta Filadelfia nitre gätäkä ti kähti ngibiare, ye ie tärä tike krörö:

Ti Jesukristo abko kuin deme amne kukwe era metre niekä. Erere arato, llabe jrei Davikwe jukwe juta Jerusalén btin ye tikakrä abko tä kisete amne, jukwe dikadre kwe angwane, ni mda ñan raba tiketa jire chi. Erere arato, jukwe tikadre kwe angwane, ni mda ñan raba diketa jire chi. Ti Jesukristo ye abko käta niere krörö munye: ⁸ Munta dre dre nuene, ye gare kuin jökrä tie. Tikwe jukwe tikani kwati mun känenkri, ye ni mda ñan raba diketa jire munkän abko tuen nete. Mun abko di ñakare bökän nünankrä tigrä, akwa munkwe ti kukwei mikani

täte jökrä amne munkwe ti rükaninte ñakare. **9** Ye abko, nitre ruäre därebare ni israelitakri tä ja israelita niere au jabtä, akwa niaratre tödeke ñakare tibti, aisetet ñakare israelita era metre Ngöbö ngwärekri. Niaratre tä ngwarbe ni ngökö amne niaratre abko Satanakwe era metre. Niaratre ye abko tikwe ngwiandi nüke ja mike bobre ngukudokwäbti mun ngotobtä temen angwane, titi mun tarere kri abko niedi kore kwetre.

10 Angwane munkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti angwane, munkwe nünandrekä dite jabtä, tikwe nieba, erere munkwe mikani täte jökrä. Ye mdən kisete, Ngöbökwe kukwe juandi kri ni jökrä kä nebtä nünanka Ngöbö rüere ye rüere, niaratre nuatekäre ja käne angwane, nitre ye käkwe ja tare nikadi kri, akwa mun abko käkwe ti kukwei mikani täte abko ütiäre tikwe mun ngibiadi ja tare nika ye ngäniene. **11** Ti abko jatadita jötrö ngwarbe, aisetet mutna nüne metre ti ngwärekri, ye kwrere munkwe ja ngibia janknu, ñobtä ñan angwane munkwe nünandi kärekäre Ngöböbe abko korona kwrere, ye ni mda mda käkwe ñan diandrekäta munkän, abkokäre munkwe ja ngibia janknu. **12** Angwane nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, akwa ti rükandrete ñakare kwe abko rüe ganainkä kwrere. Ni ye abko ürä nökani nguse Ngöbö tikwe jue ye täni ñan rabadre denkä jire, ye kwrere jire ni mda ñan rabadre ni ganainkä denkä tikän Ngöbö känti mento. Erere arato, niara abko jen Ngöbökwe, abkokäre tikwe Ngöbö tikwe

käi tikadi ni ganainkäbtä amne, juta Jerusalén btin Ngöökwe tä kä käinbti, akwa kebera kite temen, ye käi tikadi tikwe ni ganainkäbtä niara abko nünanka juta Jerusalén btinte bär mikakäre. Angwane niara abko jen tikwe arato, ye bär mikakäre tikwe ja käi btin tikadi btä arato.

¹³ Ye abko, nitre gätäkä ti käbti tä nüne juta keta küküte, ye olo tärä aise, Ngöö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte abko nieba kwe tie.

Tärä nitre gätäkä Jesu käbtijuta Laodiceate kräke

¹⁴ Yebti nieba mda kwe tie: Angele tä juta Laodiceate nitre gätäkä ti käbti ngibiare, ye kräke tärä tike krörö mda:

Jesukristo abko kä Amen, ñobtä ñan angwane niara abko käta ja kukwei mike täte metre amne niara abko kukwe era erere niekä. Jesukristo köböire jäandrän jökrä namani bare Ngööye kena. Niara ara käta niere krörö munye:

¹⁵ Munta dre dre nuene, ye gare kuin jökrä tie. Ni tibo abko ni tödekaka ñakare tibti kwrere amne ni ngire abko ni nüne ja di ngöi jökrä tigrä kwrere, akwa mun abko ñakare tibo amne mun ñakare ngire arato. ¡Mun ye rabadre tibo ni tödekaka ñakare tibti kwrere näre o mun rabadre ngire ni nünanka ja di ngöibti tigrä kwrere näre!

¹⁶ Akwa mun abko ñakare tibo amne mun ñakare ngire. Mun krube jirekäbe, aise mun abko ni ütiäte ñakare jire kwrere, ye dokwäre abko tikwe mun yaidi jirekäbe mentokwäre.

¹⁷ Mdakäre abko, mun jäandrän bkäne kri, munta niere. Erere arato, munta jäandrän mdei nike ñakare, aise munta nüne kuin,

munta niere. Akwa mun abko ni bobre, ngwarbe, amne jändrän bäri ütiäte Ngöböökwe ñakare munkwe amne kä iko mun okwäte, ñobtä ñan angwane kukwe era metre Ngöböökwe nüke gare ñakare munye. Erere arato, munta ja mike ngite krübäte, abtä munkwe ja gaidre, ye abko munta dikekä bütiere Ngöbö okwäbti ye kwrere abko munta gain ñakare jabtä, aise te mun abko bobre Ngöböta nütüre munbtä. ¹⁸ Ne aise te, mun rabadre jändrän Ngöböökwe bkäne era metre, abkokäre mun jata kökö tie. Ye abko, jändrän ütiäte kri krübäte Ngöböökwe oro kuin kukwani ñukwäte mikakäre orore metre, kwrere tärä tikwe makrä, aise te mun jata kökö tie. Erere arato, tikwe mun mikadre metre ja ngwärekri, ye bä mikakäre dän ngwen bürere ye mun jata kökö jökrä tie, bti munkwe mun bütiekrä gaidre kri ye jue mika angwane, mun ñan rabadre dikekä bütiere mda. Mdakäre abko, kukwe Ngöböökwe ye gare ñakare munye, aise te kä iko mun okwäte kwrere, ye kräke abko mun jata kräkä kökö tie kitadre ja okwäte, ye köböire abko Ngöbö kukwei rabadi gare metre munye abko tita niere.

¹⁹ Nire nire tareta tikwe abko btä tita mäträre töi diankäre. Ne aise te, munkwe ja di mikata kri kärekäre nünakäre ja di ngöibti tikrä amne, munkwe kukwe käme kita jökrä temen amne munkwe ja mäkäta Ngöböbe amne tibe. ²⁰ ¡Tita nete! Ti abko tä jukwebtä, käta ñäke, ye mike ñäräre. Nire nire, ie ti kukwei jaradre, käkwe ti kärädre gwä angwane, ti näin känti nebe gwi abko ben tikwe mrödi siä kwatibe te.

21 Angwane tikwe ja tare nikaba, akwa tikwe Ngöbö rükanteba ñakare abti ti krütaba, aisetetikwe kukwe blo ganainbare kwäräbe jökrä, ütiäre Ngöbökwe ti mikani täkänintbe gobrane ketetibe jabe, ye kwrere nire nire käkwe ja tare nikadre, akwa ti rükandrete ñakare kwe abko rabadre kukwe blo ganaine kwäräbe jökrä arato. Nitre ye abko tikwe mikadi täkänintbe gobrane ketetibe jabe arato. **22** Ye abko, nitre gätäkä ti kähti tä nüne juta keta küküte, ye olo tärä aisetet, Ngöbö Üai tä dre niere, ye ie olo ketate kwe mikakäre täte abko nieba kwe tie.

4

Kürä gobrankrä, bti Ngöbö nämane täkänintbe

1 Yebti tikwe nikraba angwane, jukwe näma tikani kä käinbti, btä ti okwä rababa. Angwane ni kukwe kri, drü kri kwrere tikwe kukwe nuaba käne, ye kwrere jire kukwe jarabata tie abko käkwe nieba krörö tie:

Jakwe kä käinbti nete amne, kukwe rakadikä ño ño mda abko ti bike mike tuadre mae, nieba kwe tie.

2 Ye btäräbe Ngöbö Üai rükaba täte jökrä tibta angwane, kürä gobrankrä, yebti ni näma täkänintbe iti gobrane kä käinbti, btä ti okwä rababa. **3** Angwane niara bää rababa tuenträ ngitiekä tie. Jä ngwen bürere kädianta brillante, kwrere jire rababa tuen tie. Erere arato, jä bää tainträ ngitiekä, kwrere jire bää rababa tuen tie amne, kürä niara täkräre, ye bäre temen abko mrüträ näma krati. Mrüträ ye abko rababa trä ngitiekä rerebare bäsü jä tuäre trä rerebare

kädianta esmeralda, kwrere bā rababa tuen tie.

⁴ Mdakäre abko, kürä gobrankrä ye bäre ta abko kürä mdara jire näma kwä gre bti kobkä. Kürä yebti abko nitre unbre unbre näma täkänintbe ni gre bti nibkä. Nitre ye abko metre amne deme, ye bā mikakrä dän bā ngwen bürere näma kitani btätre amne korona orore orore näma mikani dokwäbti, btä ti okwä rababa. ⁵ Angwane kürä gobrankrä ye känti merabe rababaträ ngitiekä amne kä ngö rababa ruen krikri be tie. Eerere arato, unsuni aibe ngö rababa ruen tie amne kürä gobrankrä ye känenkri ñotra näma jutra ngitiekä krä kükü. Ñotra krä kükü näma trä ngitiekä ye abko Ngöbö üai ni kükü, btä ti okwä rababa. ⁶ Mdakäre abko, kürä gobrankrä ye känenkri abko mren trä ngitiekä bidrio kwrere näma.

Angwane kürä gobrankrä ye bäre ta abko jändrän nire näma kräbkä. Jändrän ye abko okwä jökrä ngrabare, okwä jökrä ngwäre kri amne trökri abko tikwe tuaba. ⁷ Jändrän kräbkä tikwe tuaba, ye abko krati rababa tuen lion kwrere jire tie. Krobukäre abko rababa tuen buey kwrere tie amne, krämäkäre abko ngwäre rababa tuen ni kwrere tie amne kräbkäkäre abko mü kri tä nakedkä käinta, ye kwrere jire rababa tuen tie. ⁸ Jändrän kräbkä tuaba tikwe, ye abko kratirekratire ngike krä ti rababa tuen tie amne ngike btä abko okwä rababa tuen jökrä btäríkri amne terikri tie. Angwane jändrän ye abko käre dibire rare näma jadüke ñakare, näma niere krörö:

Ngöbö ni Dänkien Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, ma abko deme, deme, deme.

Ma nämanena nüne kena amne, mata nüne amne
ma ara jatadi,

näma niere. ⁹⁻¹⁰ Angwane Ngöbö näma täkänintbe
gobrane kürä gobrankrähti, ye abko jäandrän
kräbkä ye näma käikitekä batire batire amne, näma
mike ütiäte kri jae, kä näma kuin niere Ngöbö
nünanka kärekäre yeye. Angwane nitre unbret
unbre ni gre bti nibkä ye tä nebe ngukudokwäbti
niara ngwärekri, käta korona jakwe mike temen
Ngöbö ngwärekri, Ngöbökwe kä biani gobrane ietre
bä mikakäre, käta niere krörö:

¹¹ Ni Dänkien Ngöbö,
ma aibe ngöräbe käikitadrekä amne
ma aibe raba mikani ütiäte amne
ma aibe di kri,
ñobtä ñan angwane makwe jäandrän jökrä
dätebare amne,
ma aibe köböire jäandrän jökrä tä mtare,
abko nitre unbret unbret näma niere kore, rababa
tuen tie.

5

*Kordero abko ütiäte täräkwata mrianinkä ye
metatekä*

¹ Angwane kürä gobrankrä, bti Ngöbö näma
täkänintbe. Niara kise ruenkri abko täräkwata
mrianinkä ketaninte näma, btä ti okwä rababa.
Täräkwata ye abko näma tikani jökrä terikri amne
btärikri amne, näma ketaninkä kuin bä kükü ja
täritäri munkwatabti, rababa tuen tie. ² Angwane
angele bäri di kri näma iti, btä ti okwä rababa
amne, angele ye käkwe ngrateba kri käkwe nieba:
¿Nire bäri ütiäte kri abko käkwe täräkwata ne
metadite amne, munkwata keta kükü mikani

ja täritäri täräkwata ketakakrä abko nirekwe diandikä täräkwatabtä amarebti ye? rababa niere kore. ³ Akwa kä käinbti, kä temenbtä, amne dobo täni abko ni kwanba ñakare jire iti täräkwata ye metatekä amne ñäkäkä btä. ⁴ Ni ütiäte ñan kwanba jire iti täräkwata ye metatekä amne ñäkäkä täräbtä ti okwäbti, yebtä abko ti rababa müen krübäte. ⁵ Abtä nitre unbre unbre näma siba yete abko iti käkwe nieba tie:

Makwe ñan müa mda, ñobtä ñan angwane ni iti Judá mräkäkri abko dite kwra lion kwrere, niara abko jatani David bkünkri amne niarakwe jäandrän jökrä Ngöbö rüere ganainbare kwäräbe, aise te niara abko bäri ütiäte käkwe tärä se metadite amne ketaninkä bä kükü ja täritäri se diandikä kwe arato, ni unbre ye käkwe nieba kore tie.

⁶ Ye btäräbe, Ngöbö näma täkänintbe kürä gobrankräbti, ye ngätäite amne jäandrän kräbkä ye ngätäite amne nitre unbre unbre ni gre bti nibkä ye ngätäite ni näma iti abko rababa tuen Kordero kwrere tie. Ni ye abko näma nünaninkä, akwa Kordero müre ketani, kwrere jire rababa tuen tie. Erere arato, ni ye abko di kri, aise te niara di ye abko rababa tuen kroture krä kükü tie amne niara okwä rababa tuen kwä kükü tie, ye abko Ngöbö üai ni kükü tä näin kä jökräbti temen abko tikwe tuaba. ⁷ Angwane Ngöbö nämane täkänintbe kürä gobrankrä yebti, ye kise ruenkri täräkwata näma, ye ni Kordero kwrere ye käkwe dianba kisete ti okwäbti. ⁸ Niarakwe täräkwata ye dianba kisete, ye btäräbe jäandrän kräbkä näma yete amne nitre unbre unbre ni gre bti nibkä näma yete, ye rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen ni Kordero

kwrere ye ngwärekri, niara mikakäre ütiäte jae. Angwane nitre unbre unbre ye kisetekisete abko arpa näma amne, blato kiakia orore orore ngwian näma kisetekisete kwetre arato abko te kri ngwäri mnüne rä bäné näma kwetre. Kri ngwäri mnü rä bäné näma blatote kwetre, ye abko ni itire itire tödekaka Jesubti tä nüne kuin deme Ngöbökrä käta blite Ngöböbe abko bää näma kore kwetre.

⁹ Angwane niaratre rababa ka btin niere krörö ni Kordero kwrere ie:

Ma aibe ütiäte kri, kä raba täräkwata ye den kisete
 amne ketaninkä munkwatabti, ye ma aibe
 raba denkä mento,
 ñobtä ñan angwane ma abko müre ketani ni
 kräke amne,
 ja däriebti makwe ni bätäkä ngwarbe
 kökanintarita Ngöbökrä.

Ye abko, ni kukwe bätäkä ngwarbe amne
 ni juta kwatirekwatire te amne
 ni nünanka kä ketareketare temen,
 te makwe ni kökanintarita ruäre rabakäre ni
 jen Ngöbökwé.

¹⁰ Amne ma köböire Ngöböta gobrane ni tödekaka
 mabti yebti
 amne makwe mikani sribire ni blitaka
 Ngöböbe ni mda mda diäre kwrere Ngöbö
 nikwe kräke.

Amne niaratre kákwe gobrandi kä nebtä mabe,
 abko nieba kwe ti okwäbti.

¹¹ Yebti tikwe nikrabata mda angwane, Ngöbö
 näma täkänintbe kürä gobrankräbti, ye bäre temen
 amne jäandrän kräbkä ye bäre temen, erere arato
 nitre unbre unbre näma ye bäre temen angele
 kukwei rababa ruen kwati krübäte tie. Ye erere

bkänä, angeletre näma kwati kwati krübäte abko ni ñan rabadre tanre ¹² amne rababa Jesu bä mike Kordero kwrere, kä rababa ngrente ja dibti, kä rababa niere:

¡Kordero ye müre ketani ni diantarikäre,
ye ütiäre abko Ngöböökwe ja di kri mikani niara
kisete amne raba jäandrän jökrä bkäne!

¡Erere arato, niara aibe raba töbtä kri amne di raba
jäandrän jökrä bti ta amne,

niara aibe raba mikani ütiäte jae amne
raba käkitaninkä amne demainbare!
abko angele kukwei rababa ruen kore tie.

¹³ Yebti jäandrän jökrä dätebare Ngöböökwe tä nüne
kä käinbti, kä temenbtä, dobo täni amne mrente
abko kukwei rababa ruen krörö tie arato:

¡Ngöböta täkänintbe gobrane küräti amne Jesu Ko-
rdero kwrere, niaratre nibu ye aibe raba
demainbare amne raba mikani ütiäte kri!

¡Erere arato, raba käkitaninkä amne raba ja di
bkäne kri kärekäre!

abko jäandrän jökrä rababa niere kore. ¹⁴ Angwane
jäandrän kräbkä näma kürä gobrankrä bäre temen,
ye abko rababa niere: ¡Jän, ye kwrere raba bare!

¡Amen! rababa niere. Angwane nitre unbret
unbre ni gre bti nibkä, ye rababa jökrä nguku-
dokwäbti temen Ngöbö amne ni Kordero kwrere
ye ngwärekri, niaratre mikakäre ütiäte jae abko
tikwe tuaba kore.

6

*Munkwata diandrekä täräbtä angwane dre dre
rakadrekä*

¹ Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata
täräkwata ketakakrä keta kükü ye diankaba keteti

käne ti okwäbti angwane, jäandrän kräbkä näma kürä gobrankrä bäre temen, ye krati käkwe ñäkäba krikri be abko kukwe rababa ruen unsuni ngö kwrere tie abko käkwe nieba: ¡Jakwe! nieba kwe.

2 Ye btäräbe tikwe nikraba angwane, mdä ngwen bürere näma, btä ti okwä rababa. Angwane ni näma näin mdä yebti abko näma tukwen rükrä ngwena kisete amne, niarakwe rüe ganaindre ye bä mikakäre korona bianba ie, bti niara rikaba ni jökrä ganaine rübtä.

3 Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata ketebu täräkwata ketakakrä ye diankaba angwane, jäandrän näma kürä gobrankrä bäre temen ye krobukäre kukwei jaraba tie, käkwe nieba krörö: ¡Jakwe! nieba kwe. **4** Ye btäräbe, mdä mda jataba tuen tie. Mdä ye abko bä tain amne ni näma näin bti abko käkwe kä jáme diandrekä jökrä nikän kä nebtä amne, ni rabadre ja kämike jökrä kwärikwäri, abkokäre ja di bianba ie angwane, ngitra kri bianba rükrä ie arato.

5 Yebti ni Kordero kwrere käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba ketamäkäre angwane, jäandrän näma kürä gobrankrä bäre temen ye krämäkäre kukwei jaraba tie, käkwe ¡Jakwe! nieba. Ye btäräbe tikwe nikraba angwane, mdä bä drüne, btä ti okwä rababa amne, ni näma näin mdä yebti abko näma jäandrän däbä nuatekrä ngwena kisete. **6** Angwane jäandrän ketabkä, ye ngätäite Ngöbö kukwei jaraba krörö tie:

Makwe mrö gaka kä jökräbti temen. Yebtä abko ngwian ganaindre köböiti abko biandre jökrä trigo kilo kratibe btä. Erere arato, ngwian ganaindre köböiti abko bti sebada kökadre kilo krämäbe jökrä,

akwa olibo köi amne uba döi,* ye abko makwe ñan juan ngwarbe jire chi, nieba kore kwe abko jaraba tie.

⁷ Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba bääbkäkäre angwane, jäandrän näma kürä gobrankrä bäre temen, ye abko kräbkäkäre käkwe ijakwe! nieba.
⁸ Ye btäräbe tikwe nikraba angwane, mdä bä ngwen bürere nita kite krüte bätä nebe kwrere, btä ti okwä rababa. Mdä yebti abko ni kädekata Gata näma näin amne Gata jiebti abko ni kä nakebtä ngibiabtikä näma näin, ni kämikani Gatakwe ngwiandre ja tare nike kä nakebtä abkokäre. Ngöbökwe köbö biani ietre ni kämikakrä krörö: Nita nüne kä ketareketare temen abko tä ñäkänintbe ketabkä ye abko kämikadre keteti rübtä. Erere arato ni krütadre mrö miare, bren kisete amne kwra krübätekrübäte käkwe ni ye kämikadre abko erere Ngöbökwe köböi biani ietre.

⁹ Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba bärekekäre angwane, nitre Ngöbö kukwei mikaka gare käkwe nünankabare dite Jesubtä amne niara rükainte ñakare kwetre abtä kämikani abko üai näma ñukwä grä täni, sribi kwekwe Ngöbökrä nämanedbe kräke bää mikakrä, btä ti okwä rababa. ¹⁰ Angwane niaratré üai näma ñäke ja dibti krörö:

Ngöbö, ma abko Gobranka jäandrän jökräbti amne ma deme amne ma abko kukwe era niekä käre. Nitre nünanka ma rüere kä temenbtä

---

* **6:6** olibo köi amne uba döi. Mrö mda mda nämane krüte jökrä angwane olibo köi amne uba döi aibe nämane angwane yebti rabadre nüne, aisete mrö jökrä ngätäite ye abko bäri ütiäte nünankrä.

käkwe nun kämikani tödekaabtä Jesubti, ye abko ñongwane kukwe ükadite kräke, käkwe mikadi ja ngie nuen nun dokwäre amarebti ye? näma niere kore. ¹¹ Angwane dän bää ngwen bürere bianba ietre, niaratre abko metre Ngöbö ngwärekri bää mikakäre. Kukwe ükarete nitre niaratre kämikaka kräke, ye abko ngibiadre ken kwetre abti niaratre mräkä sribikä Ngöbökrä mda mda kämikadre täte jökrä abko rabadre jökrä ketetibe bentre angwane, Ngöbökwé kukwe ükadite niaratre rüekrä, käkwe rüe mikadi ja ngie nuen niaratre dokväre, nieba kwe ietre.

¹² Yebti ni Kordero kwrere ye käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba bää tikäre angwane, tikwe mikaba ñäräre angwane, dobo rababa nakaenkä kri krübäte kä temenbtä, rababa tuen tie amne ñänä abko bää rikwitaba iko jökrä. Bäsi dän drüne, ye kwrere jire ñänä bää rababa. Sö abko bää rikwitaba tain bürere däri kwrere rababa tuen tie. ¹³ Angwane kri ngwákä kädekata higo abko tä kite tain mrä abko müreta kite mate ribi käta münente jökrä higo kriebtä, ye kwrere jire muke rababa betekä timontimon kä temen nebtä rababa tuen tie. ¹⁴ Angwane täräkwata mriakata, ye kwrere jire kä käinbti se rikaba nibrenkä, nibrenkä, nibrenkä angwane, ñan rababa mda rababa tuen tie amne, Ngöbökwé kä tokwä krikri amne kä butu mrente mrente diankaba jökrä mento arato, rababa tuen tie.

¹⁵ Angwane nitre jreire kä nebtä gitiaiba jökrä kä mkäte amne jäkwata mkäte ngitiobti Ngöbö ngäniene. Erere arato, nitre gobranka krikri amne nitre rükä dänkien amne ni jändrän bkänkä krikri amne ni ütiäte krikri, btä nitre klabore amne nitre

ñakare klabore nünanka Ngöbö rüere gitia
bare jire jökrä kä mkäte jrei ben gware Ngöbö ngäniene,
¹⁶ kä rababa niere krörö ngitioye amne jäkwataye:
Ngöbota täkänintbe kürä gobrankräbti amne ni Ko-
rdero kwrere mätä kri, se ngäniene nun üke ja täni
amne jakwe nunbti temen, ¹⁷ ñiobtä ñan angwane
Ngöbökwe ni mikadre ja ngie nuen kri krübäte
abko käi nära, ¿se abko nirekwe nünandrekä jabtä
Ngöböbe se? nitre nünanka Ngöbö rüere rababa
niere kore ti okwäbti.

7

Ngöbökwe ni jen kwe ngibiadi jenena jakrä

¹ Yebti angele näma nibkä, btä ti okwä rababa mda. Angele näma iti kä driri, iti nindrini, iti ngwitäräkri amne iti mötarikri. Angwane müre ñan rabadre mate mda kä nebtä, mrenbtä amne kribtä, abkokäre niaratre näma müre ketebtä. ² Ye btäräbe angele mdara jire näma kä driri jataba arato abko Ngöbö nire käi näma tikani jäbtä abko ngwian näma kisete kwe. Angele ye rükaba angwane, angele nibkä ie Ngöbökwe ja di biani kä juankrä ngwarbe amne mren juankrä ngwarbe mürebti, yebti angele rükaba mrä käkwe ngrateba kri ja dibti, käkwe nieba krörö:

³ Nitre sribikä Ngöbö nikwe kräke, ye okobtä Ngöbö käi ketaka ngämi ngibiakäre Ngöbö mätä kri ye ngäniene, ye känenkri munkwe ñan kä temen ye juan ngwarbe. Erere arato, munkwe ñan mren amne kri juan ngwarbe mürebti, nieba kwe ietre ti okwäbti.

⁴ Angwane nitre israelita nibe btä Ngöbö käi ketadrekä ngibiakäre kukwe taretare ngäniene nieba jökrä abko 144,000 abko ni kukwei jaraba kore tie.

⁵ Nitre därebare juga Judákri btä Ngöbö käi ketakaba abko 12,000.

Nitre därebare juga Rubénkri abko 12,000,
juta Gakri abko 12,000.

⁶ Juta Aserikri abko 12,000,
juta Neftalíkri abko 12,000,
juta Manasékri abko 12,000.

⁷ Juta Simeónkri abko 12,000,
juta Levíkri abko 12,000,
juta Isacarekri abko 12,000.

⁸ Juta Zabulónkri abko 12,000,
juta Josékri abko 12,000,
juta Benjamínkri abko 12,000 arato.

*Ni kwati dän ngwen bürere kitani btä käkwe
Ngöbö käkitaninkä*

⁹ Yebti tikwe nikraba angwane, ni kä jökräbti temen näma kwati, btä ti okwä rababa. Ni bätäkä ngwarbe amne ni kukwe bätäkä ngwarbe näma, erere arato ni nünanka juga bätäkä ngwarbe, ye näma kwati kwati krübäte nünaninkä kürä gobrankrä Ngöbökwe ken amne ni Kordero kwrere ye ngwärekri, btä ti okwä rababa. Nitre rababa kwati krübäte, aisetet ñan rababa tanre jire chi. Nitre ye abko ngite ñakare mda Ngöbökwe niebare btätre, ye bää mikakrä abko dän bää ngwen bürere bürere te näma näin amne näma datile kriekä* ngwena kisetekisete kä ngwiankäre nuäre jabtä.

---

* **7:9** datile krikä. Datile krie abko dba krie kwrere, akwa tukwä ñakare btä amne ngwä abko mane amne bänante, aisetet kuin kwetadre.

10 Angwane rababa ngrente ja dibti, kä rababa niere krörö:

¡Ngöböta täkänintbe kürä gobrankräbti amne ni Kordero kwrere, ye aibe köböire nita nebe dianintari jökrä!

rababa niere kore.

11 Angwane kürä gobrankrä bti Ngöbö näma täkänintbe ye bäre temen, nitre unbre unbre bäre temen btä jäandrän kräbkä ye bäre temen angeletre näma nünaninkä jökrä, käkwe ja okokrä mikaba neme dobobtä temen, käkwe Ngöbö käikitakaba,

12 krörö:

¡Amen!

Ni jökrä raba Ngöbö demaine amne käikitekä amne, Ngöbö aibe töbtä kri amne ni jökrä raba kuin niere kärekäre ie.

Erere arato, Ngöbö aibe mika ütiäte jae amne niara aibe di kri jäandrän jökrä bti ta.

Ye aisete Ngöbö nikwe ye aibe abko mika ütiäte kri kärekäre ni jökräkwe. Abko kore se.

¡Amen!

abko angeletre rababa niere kore.

13 Ye btäräbe nitre unbre unbre iti käkwe nieba krörö tie:

¿Nitre dän ngwen bürere ngwen bürere kitani jabtä, se abko nire amarebti se? Mdakäre abko, ¿niaratré kä mdenbo tä näin ruen? nieba kwe tie.

14 Angwane tikwe nieba mda ie:

Ne abko. Niaratré garera mae ti mräkä, aisete makwe nie tie, tikwe nieba ie.

Abtä niarakwe nieba krörö mda tie:

Ja tare nikani kri tödektä Jesubti angwane, nitre se käkwe ja tare nikani arato, akwa krütani tödektä bti abko mden se. Angwane dän bätäteta

kuin tä nebe ngwen bürere, ye kwrere niaratre käkwe tödekaní Jesubti angwane, ja bätäninte ni Kordero kwrere däriete kwetre angwane, Ngöböökwe niaratre ngite dianinkä mento btä abko dän ngwen bürere bürere bärä mikata btä mtare.

15 Ye mden kisete kürä gobrankrä Ngöböökwe, bti Ngöböta täkänintbe gobrane abko känti niaratre tä sribire Ngöbökrä dibire rare mtare.

Ngöböökwe niaratre ngibiadi kärekäre.

16 Ye känti ñan mrö nikadre mda kwetre amne ja tare nikadi ñakare mda kwetre tomna miare.

Erere arato, ñänänkwe ñan kukwadre jire chi mda amne kä ngire käkwe ñan nikadre jire chi mda,

17 ñobtä ñan angwane ni Kordero kwrere tä kürä gobrankrä Ngöböökwe känti abko käkwe niaratre ngibiadi.

Nitre obeja ngibiaka tä obeja ngibiare, ye kwrere ngibiadi kwe.

Angwane ñö ni mikaka nüne kärekäre, ye känti näin niaratre ngwena ñö tuen jae.

Amne kukwe taretare btä tätre müen, ye ñan rabadi jire chi mda amne Ngöböökwe okwä ñöi rötadi jökrä ietre, abko nieba kore kwe tie.

8

Tärä ketaninkä bärä kükükäre amne blato orore

1 Yebti ni Kordero kwrere käkwe munkwata täräkwata ketakakrä diankaba bärä kükükäre angwane, ñänä okwä ötare näre kä rababa kwekbe kä käinbti sete.

² Yebti tikwe nikraba angwane, angele näma nünaninkä ni kükü Ngöbö ngwärekri, btä ti okwä rababa angwane, angeletre ye abko ie drü bianba krä kükü. ³ Bti angele mdara jire jataba. Angele ye abko näma blato chi orore kri ngwäri mnü rä bäne kukwakrä ye ngwena kisete abko rükaba ñukwä grä ye känti, rababa nünaninkä. Ye btäräbe, kri ngwäri mnü rä bäne bänne bianba kabre kukwadre ñukwä grä ororebti kürä gobrankrä Ngöbökwe ye känti amne, juta deme Ngöbökwe käkwe kukwe ribeba Ngöböye ye ben gware. ⁴ Angele rababa kri ngwäri mnü rä bäne kukwe ye ngübü rababa nikken angele ye kisete kukwäne nebe Ngöbö ngwärekri, juta deme Ngöbökwe namani blite Ngöböbe abko bää mikaba kore. ⁵ Angwane angele rikaba ñukwä grä känti, käkwe ñukwä bda diankaba, mikaba blato orore kri ngwäri mnü rä bäne kukwakrä te kwe, bti ñukwä bda ye kitaba kä temen nebtä kwe. Ye btäräbe unsuni ngö rababa krikri be. Erere arato, kä ngö rababa ruen krikri, meraträ rababa amne dobo rababa nakaenkä se kwrere.

Drü jükani krä kükü ja täritäri

⁶ Angwane angeletre ni kükü ye abko käkwe ja mikani juto biare drü krä kükü ye jükakäre. ⁷ Ye erere bkänä, angele iti käkwe drü jükaba käne, ye btäräbe ñü bürere jä kukwän kwrerek-wrere amne ñukwä jutra mritani däribe mni mni abko Ngöbökwe juanba kä temen nebtä, ye abko käta ñäkänintbe ketamä abko kukwaba keteti jire temen. Erere arato, kri krikri kukwaba keteti jire, akwa mikä rerebare kukwaba jire jökrä kwe.

8 Yebti angele nibukäre käkwe drü mda jükaba angwane, jäandrän bäsí ngitio kri jutra ngitiekä jökrä, kwrere jire kitaba mrente angwane, mrenta ñäkänintbe ketamä abko keteti rikwitaba därire. **9** Angwane jäandrän jökrä nünanka mrente rabadre ñäkänintbe ketamä abko gataba keteti näre. Erere arato, ru mrente ñäkänintbe ketamä abko juanba ngwarbe keteti näre.

10 Yebti angele nimäkäre käkwe drü jükaba. Ye btäräbe muke kri jutra ngitiekä ñotra kwrere näma kä käinbti, betakaba timon abko rikaba mate ñö krikri amne ñö kiakia ketamä abko keteti te rikaba mate. **11** Muke ye abko kädian näma Kwaka abko rikaba mate ñöte, ñobtä ñan angwane ñöta ñäkänintbe ketamä abko keteti rikwitaba kwaka jökrä. Ñö kwaka, ye kisete ni krütaba kwati krübäte ñö ye ñabtä.

12 Yebti angele nibkäkäre käkwe drü jükaba angwane, käta ñäkänintbe ketamä ñänänte amne söte abko keteti rikaba ngwarbe amne muketa ñäkänintbe ketamä abko keteti rikaba ngwarbe arato. Ne aisete, kä keteti näre ñänänte amne söte abko rikwitaba iko jökrä amne muke keteti näre rababa iko arato. Ye mden kisete, ñänä okwä krä kwä kä ngwenbti käträ rababa ñakare. Erere arato, ñänä okwä krä kwä deo käträ rababa ñakare arato.

13 Yebti tikwe nikraba angwane, mü kri näma nikenkä käinta abko ngö jaraba tie amne mü ye rababa ñäke ja dibti, kä rababa niere krörö: ¡Aingwaree, nitre nünanka Ngöbö rüere kä temenbtä abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane angele nimä mda kebera drü jüke ja täritäri aisete! rababa niere kore.

9

¹ Yebti angele nirikekäre käkwe drü jükaba angwane, angele bä muke kwrere näma kä käinbtí betaninkära timon nüke kä temen nebtä abko tikwe tuaba. Angwane kä mkä kri kädianta Kä Timonbtí kräke llabe bianba ie jukwe Kä Timonbtí ye tikakrä. ² Ye erere bkänä, angele ye käkwe jukwe tikaba Kä Timonbtí angwane, ngübü tä nebe neen krikri be, ye kwrere jire ngübü rababa kite kabre kukwäne abko käkwe ñänäträ mikaba diore amne kä käinta rababa diore ngübü kisete arato. ³ Angwane ngübü yete abko tröda jataba kwati krübäte mda abko rikaba kä jökräbti temen kä nebtä. Tröda ye abko ie kä bianba ni täkätekäre bäsí drike kwrere. ⁴ Tröda ye abko käkwe ñan mikä kwetadre amne kri mu jökrä rerebare ñan kwetadre kwetre. Erere arato, kri jökrä ñan kwetadre jire chi kwetre, nieba Ngöböökwe ietre; akwa nire nire tödekaka ñakare Jesubti, aisetè Ngöbö kä ñakare ketaninkä okokrä btä, ni ye kwrerekwrere aibe mikadre bren kwetre, nieba Ngöböökwe ietre. ⁵ Akwa tröda ye abko ie Ngöböökwe kä bianba ni mikakrä bren jume jirekäbe, akwa kä bianba ñakare kwe ietre ni kämikakrä. Angwane drike tä ni täkete abko tä nebe tare krübäte nie, ye kwrere tröda ye käkwe nitre ye mikadre bren, käkwe ja tare nikadre krübäte sö krärike, Ngöböökwe nieba ietre. ⁶ Ne aisetè nitre rababa ja tare nike tröda kisete, ni ye abko tö rabadi krütai jötrö, akwa rabadi krüte ñakare.

⁷ Angwane tröda nitre mikaka bren ye abko bä krörö: mdä mikata biare ngwiandre rübtä, ye kwrere jire bä rababa amne, dokwäbti bäsí ko-

rona orore kwrerekwrere näma angwane, ngwäre bä rababa ni ngwäre kwrere. ⁸ Mdakäre abko, dokwä drüen rababa tuen nga meri dokwä drüen kwrere tie amne tu rababa tuen kri krübäte lion tu kwrerekwrere. ⁹ Amne jändräni ribi ribi jiero kwrerekwrere näma mikani mäträbtä ngibiakäre rüe ngäniene amne, kareta krati krübäte jäkäta niken mdäkwe rübtä ngöta nebe krikri, ye kwrere jire tröda ye ngike ngö rababa ruen nikenä käinta. ¹⁰ Erere arato, tröda ye abko niretu aibe rababa tuen kübarate drible kübara kwrerekwrere. Tröda kübara ye abko di rababa ni mikakrä bren jume sö krärike. ¹¹ Angwane üai käme tä dänkiene Kä Timonbti abko tä tröda ye dänkiene. Üai käme tröda dänkiene ye abko kädianta Abadón hebreore amne Apolión griegore. Ye abko Ni Gakaka nieta.

¹² Kukwe tare kri krübäte jatadre ketamä niebare mü krikwe abko erere tröda ye köböite kukwe tare rikaba batı käne ta, akwa kukwe tare kri tä ketebu mda.

¹³ Yebti angele ni tikäre kákwe drü jükaba angwane, ñukwä grä orore kri ngwäri rä bänne kukwakrä Ngöböye näma Ngöbö ngwärekri, yebtä jändräni kroture kräbkä näma abko te ni kukwei jaraba tie. ¹⁴ Angwane angele ni ti kisete drü näma, ye ie ni kukwei kákwe nieba krörö: Angele nibkä tä mäkäninte Ñö Eufrates känti ye tikete, nieba kwe. ¹⁵ Ye erere bkänä, ñänä okwä nuäi, köbö mden te amne sö mdenbtä amne kä mdenbtä angele nibkä ye rabadre tikaninte abko näma mikanintbe, ye erere angele rababa tikaninte abko kákwe ni kämikadre ketamä temen, abkokäre rababa tikaninte. ¹⁶ Angwane nitre rükä näma

näin mdäbti mdäbti abko 200,000,000 nieba kore abko ni kukwei jaraba tie.

¹⁷ Ye ngwane abko, bäsí köböre kwrere Ngöbökwe mdä mikaba tuare tie angwane, nitre näma näin mdä yebti abko jändrän ribi ribi näma mikani ja mäträbti kwetre ja ngibiakäre rüe ngäniene. Jändrän ye abko bää rababa tain ŋukwää jutra kwrere, bää mire drüne amne bää näma sübrüre asufre kwrere abko näma kitani jabtä kwetre. Mdakäre abko, lion krübäte dokwää, ye kwrere jire mdä ye dokwää rababa tuen tie angwane, mdä ye kadate abko ŋukwää jutra, ngübü amne asufre rababa betekä. ¹⁸ ŋukwää jutra, ngübü amne asufre rababa betekä mdä kadate ye abko käkwe ni ketamä kä temen nebtä nünanka Ngöbö rüere kämikaba, ¹⁹ ŋnobtä ŋan angwane mdä ye abko di rababä kadate amne kübarate ni kämikakrä. Mdä ye abko kübara rababa tbi kwrere abko bti rababa ni kwete amne rababa ni kämike arato.

²⁰ Akwa ni mda mda rababa nire ja tare nika ye näire abko käkwe kukwe kämekäme Ngöbö rüere ye kitaba ŋakare temen, aiseté näma ja mike ngite janknu abko krörö: üai käme gibiakaba ŋakare kwetre. Mdakäre abko oro, plata, bronse, jä amne kri sribebare ngöbö ngwarbere abko ie kä tuen ŋakare amne ni kukwei ruen ŋakare ie amne dikekä ŋakare abko mikaba ütiäte janknu kwetre arato. ²¹ Mdakäre abko, nitre ye näma ni kämike, ye erere tä nuene janknu amne, kwra neme ŋakare ietre amne, ja mika gure batibati neme ŋakare ietre amne tä gore janknu arato.

Angele käkwe täräkwata chi biani Juanye

¹ Yebti angele mda bäri dite jataba kä käinbti tim-onkwäre mütate, btä ti okwä rababa. Angwane angele ye abko dokwäbti käinta mrüträ näma amne, ngwäre abko rababaträ ngitiekä ñänäträ kwrere amne, ngüre abko rababa tuen ürä kri ñukwä jutra kwrere. ² Angwane angele ye abko näma näin täräkwata chi metaninte ngwena kisete. Angele ye abko käkwe ngoto küde ruenkri mikaba mrenbti amne ngoto küde ngeberekri abko mikaba dobo nötabti jate. ³ Bti lion tä ngwäne krikri ja dibti, ye kwrere jire angele ye käkwe ngrateba kri ja dibti angwane, unsuni krä kükü ngö rababa ruen tie. ⁴ Unsunikrä kükü kukwei käkwe kukwe nieba, ye ti rikabara tike täräbtä angwane, ni kukwei rababa ruen kä käinbti tie, käkwe nieba krörö: Unsunikukwei nibi krä kükü käkwe dre nini ye tuemetre tiebe. Makwe ñan tika täräbtä abko ni kukwei jaraba kore tie. ⁵ Angwane tikwe angele tuaba ngoto mike mrenbti amne dobo nötabti jate, angele ye ara käkwe kise ruenkri kakaba käin amne kukwe niedi kwe abko kukwe era erere bämikakäre, ⁶ bti nieba krörö kwe: Ngöbö Nünanka Kärekäre amne Ngöbö kä käin, kä temen dätekä ara käkwe mren dätebare amne jäandrän jökrä tä te dätekä, Ngöbö ye kähti ti bike kukwe era erere niere krörö: ¡Ngöbökwe ñan kä ngibiadi jire chi mda! ⁷ Akwa angele ni kükükäre käkwe drü jükadi angwane, batibe kukwe kaibe tiebe Ngöbökwe ye rabadi bare täte jökrä, Ngöbökwe niebare niara kukwei niekä jökräye ye kwrere.

⁸ Angwane ni kukwei jaraba krire kä käinbti tie ye käkwe niebata krörö mda tie: Angele tä

nünaninkä amne ngoto kwärä tä mrenbti amne ngoto kwärä abko tä dobo nötabti jate abko täräkwata chi metaninte tä kisete kwe, ye nǟn kärere ie, nieba kwe tie. ⁹ Ye erere ti rikaba käkwe nieba krörö angele yeye:

Täräkwata chi tä ma kisete, ye ngwen tie, tikwe nieba ie.

Angwane angele ye käkwe nieba mda tie:

Täräkwata ne, amne kweta makwe. Täräkwata ye bänän rabadi mane munkö kwrere ma kadate, akwa ma bülete abko bänän rabadi kwaka, nieba kwe tie.

¹⁰ Ye erere bkänä, täräkwata chi näma angele kisete, ye tikwe dianba kisete, bti tikwe kwetaba. Angwane bänän rababa mane munkö kwrere ti kadate, akwa täräkwata ye rikaba mate ti teri angwane, bänän rababa kwaka. ¹¹ Angwane nieba krörö mda kwe tie: Mtare nitre juta kabre te amne nitre kukwei bätäkä ngwarbe amne, nitre nünanka kä ketareketare te amne nitre gobranka gobranka, yebtä makwe Ngöbö kukwei nieta btin mda abko nieba kore kwe tie.

11

Ni nibu Ngöbö kukwei niekä

¹ Yebti angelekwe krito bäsí nörä kroko kwrere bianba kä ñäkäkrä tie, käkwe nieba krörö tie:

Ju blitakrä Ngöböbe amne ñukwä grä, ye nǟn ñäke amne ni niba tä Ngöbö käikitekä yete, ye makwe tan jökrä. ² Akwa kä mikani jenena nitre ñakare israelitarekrä ju blitakrä Ngöböbe känti, ye abko makwe ñan ñäkä, ñobtä ñan angwane nitre ñakare israelitare, ie kä ye bianina. Sö gre ketebu

bti krobu niaratre käkwe rätädi jökrä juta deme Jerusalén yebti, mikakäre ja tare nike.

³ Angwane tikwe ni juandi nibu abko käkwe bli-tadi tikrä. Tikwe ja di biandi ietre amne niaratre rikadi Ngöbö kukwei niere köbö 1,260. Ye abko, nitre Ngöbö kukwei niekä kirakira nämane dän jüräre kite jabtä, ye kwrere nitre ye käkwe dän jüräre kitadi jabtä. ⁴ Ni nibu ye abko tä olibo krie dobu kwrere amne ñotra grä krobu kwrere tä kä temenbtä ni Dänkien ngwärekri. ⁵ Nane ni mda mda tö rabadre niaratre nibu ye mikai bren angwane, niaratre kukwei tä betekä ñukwä jutra kwrere kadate käkwe rüe kukwadre jökrä. Ne aise te nire nire tö mikai bren abko gatadre jökrä kore. ⁶ Mdakäre abko nitre nibu ye tä näin Ngöbö kukwei niere angwane, niaratre di tärä kä mikakrä töre, ñü ñan räkändre jire chi temen abkokäre. Erere di tärä ñö jökrä kwitakrä därire amne tö rabadre ni mikai bren jume bätäkä ng-warbe, ye erere di tärä ni mikakrä ja tare nike bren bätäkä ngwarbe kisete arato.

⁷ Akwa nitre nibu ye käkwe blitadi ünän jökrä Ngöbökrä angwane, ni bää jändräni kri krübäte kwrere abko di Satanakri, aise te tä Kä Timonbti abko jatadi rüre nitre nibu ye rüere, bti ni jändräni krübäte kwrere ye käkwe niaratre nibu ganaindi kwäräbe amne kämikadi kwe. ⁸ Angwane juta ütiäte kri Jerusalén, känti ni Dänkien müre ketani krusobtä, juta ye känti nitre nibu ye ngwäkä rabadi kitanintbe tementa ji ngrabare. Juta kri ye mden abko kädianta Sodoma amne Egipto arato, nitre nünanka juta yete tä nüne diän diän bää mikakrä. ⁹ Angwane köbömä bti ötare ni kä

jökräbti temen, ni kukwe bätäkä ngwarbe amne ni bätäkä ngwarbe amne ni juta bätäkä ngwarbe te käkwe nitre nibu ye ngwäkä tuadi amne ñan doboi mikadre niedi kwetre. ¹⁰ Angwane nitre nibu kämikani ye abko käi rabadi nuäre nitre nünanka Ngöbö rüere btä, käkwe jändräñ biandi ngwarbe jae kwäríkwäri kä ngwiankäre nuäre jabtä, ñobtä ñan angwane nitre nibu Ngöbö kukwei niekä ye abko nämane ni nünanka Ngöbö rüere kä nebtä mike ja tare nike krübäte, aisete kämikani angwane, käi rabadi nuäre btätre.

¹¹ Akwa yebti kä rikaba köbömä bti ötare ta angwane, Ngöökwe nitre nibu ye mikabata nire amne rababa täkänintbe krö. Ni jökrä käkwe tuaba nüketa nire abko rababa nekwetekä krübäte. ¹² Angwane ni nibu ye ie ni kukwei jaraba kri kä käinbti, käkwe nieba krörö ietre: Mun jakwe kä käinbti nete, nieba kwe ietre. Ye btäräbe rikaba mütate käin amne rüe käkwe tuaba jökrä niken kä käinbti.

¹³ Ye btäräbe dobo rababa nakaenkä kri krübäte. Dobo rababa nakaenkä, ye kisete abko juta Jerusalén näma ñäkänintbe keta jäta abko keteti rikaba ngwarbe temen amne ni kämikaba mili krä kükü dobo yekwe arato. Angwane nitre ruäre näma nire abko btä kä jürä rababa krübäte amne Ngöbö kä käinbti se käikitakaba kwetre.

¹⁴ Ye kwrere kukwe tare krübäte abko rikaba bobu ta, akwa kukwe tare ketamäkäre abko kebera nüke mda.

Angelekwe driü krä küükäre jükani

15 Yebti angele ni tikäre kækwe drü jükaba angwane, nitre kukwei rababa ruen krikri ja dibti kä käinbti, kä rababa niere:

Ni Dänkien Ngöbö amne Jesu Dianinkä Ngöböökwe abko kitera gobrane ni ngätäite.

Niaratrekwe gobrandi kärekäre,
rababa niere.

16 Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibkä näma täkänintbe Ngöbö ngwärekri kürä gobrankrä kwekwebti rikaba, rababa ja okokrä mike nebe dobobtä temen Ngöbö mikakäre ütiäte jae amne rababa Ngöbö käikitekä, **17** kä rababa niere krörö:
Ni Dänkien Ngöbö, ma di kri jändrän jökrä bti ta amne ma tä kärekäre.

Nunta kuin niere mae, ñobtä ñan angwane ma di kribti ma kitera gobrane ni ngätäite.

18 Nitre kä jökräbti temen tä nüne ma rüere abko moto romon krübäte makrä,

akwa makwe kukwe ükarete ni krütani kräke,
mikakäre ja ngie nuen abko käi nüra.

Amne nitre sribikä makwe käta ma kukwei niere,
ye abko ie ma kitera sribi ütiä bien.

Erere arato, ni ütiäte krikri ya, o ni bobre bobre
ütiäte ñakare, akwa tä ma käikitekä, ye abko
juta deme makwe, ye ie makwe sribi ütiä
biandi.

Amne nire nire käta kä temen ne juen ngwarbe
abko makwe juandi ngwarbe arato,
abko nitre unbre unbre rababa niere.

19 Angwane ju blitakrä Ngöböbe näma kä käinbti
abko jukwe tikaba amne ju yete abko kaja näma,
btä ti okwä rababa. Kaja ye abko te kukwe
ükante Ngöböökwe nitre israelitabe abko näma
ükani abko btä ti okwä rababa. Angwane mera

trä rababa, kä ngö rababa ruen amne unsuni ngö rababa amne dobo rababa nakaenkä amne ñü järe järe rababa näkäen kabre temen ti okwäbti.

12

Meri amne mökata kri

¹ Ye btäräbe Ngöbökwe jäandrän kuin, ütiäte kri bää mikaba kä käinbti abko tikwe tuaba. Ye abko, Ngöbökwe dre nuendi bää mikaba abko krörö: Meri iti näma kä käinbti abko btä ñänä trä näma dän kwrere amne, sö abko näma niara ngoto täni. Erere arato, korona näma niara dokwäbti abko btä muke bää näma kwä jätäbti kubu. ² Meri ye ñakare mobe bren kwe kisete, aisetet jataba ja ngibiare amne rababa ngrente krikri be ja ngibiabtä.

³ Yebti jäandrän mdara jire rababa kä käinbti sete abko mökata kri krübäte bää tain rababa tuen tie. Mökata ye abko Satana ara bää mika näma. Mökata ye abko dokwä kwä kükü amne korona näma mikani dokwä kwatirekwatire bti amne krotu krä jätä ie, niara bäri dite bää mikakrä. ⁴ Angwane muke kä käinbti* se näma ñäkänintbe ketamä abko mökata ye käkwe muke sökakaba keteti ja kübarabti, bti kitaba timon kwe kä temen nebtä. Abti meri näma ja ngibiare amne ngäbäkre däredre kwe abko mökata ye tö rababa kwetai jötrö kän, abkokäre rababa nünaninkä meri känti yete. ⁵ Angwane ngäbäkre däreba brare meri yekwe abko Jesu Dianinkä Ngöbökwe bää mikata. Ngäbäkre ye abko käkwe gobrandi ja di kribti juta jökräbti, käkwe juta jökrä mikadi ja ngoto täni. Akwa ngäbäkre

---

* **12:4** Muke ye abko angele ngökani Satanakwe Ngöbö rüere bää mikata nütüta.

ye däreba angwane, batibe Ngöbökwe dianinkä jenena mökata ngäniene amne järikaba nebe Ngöbö känti, kürä gobrankrä Ngöbökwe ye känti gobrane Ngöbö ben gware. ⁶ Akwa meri ngäbäkre ngib-iaka ye abko gitiaiba kä kaibete. Ngöbökwe kä ükaninante biare kräke, känti gitiaiba. Ye känti abko Ngöbökwe bukadre köbö 1,260 abkokäre gitiaiba yete.

⁷ Yebti rüba krörö mda kä käinbti: angele Miguel btä angele mda mda kákwe rüba mökata amne angele üai käme kwekwe rüere. ⁸ Akwa niaratre abko di ñakare ganainkrä, aisetē angele Miguel btä angele mda mda ye kákwe mökata ye ganainba kwäräbe, aisetē kä ñan rababa mda niaratetrekrä nünankrä kä käinbti. ⁹ Abtä mökata kri kädekata tbi kira, arabe kädekata Diablu amne Satana tä näin ni ngökö kwati kä jökräbti temen, ñan rikadre ji Ngöbökwebti abkokäre. Mökata ye btä angele üai käme kwekwe ben kitaba jökrä timon nüke kä nebtä. ¹⁰ Angwane ni kukwei jaraba kri ja dibti kä käinbti tie, kä rababa niere krörö:

Kä ni diantarikrä nüra.

Ngöbö nikwe di kri kitera gobrane amne, Ni Dianinkä Ngöbökwe abko nüra gobrane arato, ñobtä ñan angwane dibire rare ni mräkä rüe Satana kä nämane ni mräkä tödekaka Jesubti kite ngise Ngöbö nikwe ngwärekri abko kitankära kä käin bäre mento nüke kä temen nebtä.

¹¹ Ni Kordero kwrere därie ianinte krusobtä ni ngite diankakäre mento btätre, ye köböire ni mräkä tödekaka niarabti käkwe Satana ganainbare.

Erere arato, ni mräkä käkwe kukwe kuin Jesubtä nieba angwane, ja kwata namani ruentari tare ñakare ietre, käkwe kä jürä ngwiani ñakare jabtä, aisete nämane biare ngataen kukwe kuin niebtä.

Yebti Satana ganainbare kwetre arato.

¹² Ne aisete mun nünanka kä käinbti kä ngwen nuäre jabtä munkwe.

Akwa aingwaree mun nünanka kä temenbtä amne mun nünanka kä butubti mrente.

Mun ye abko bobre jakän, ñobtä ñan angwane kä kitera neme braibe diabluye rükäre Ngöbö rüere, aisete mätä kri mun nünanka kä temenbtä ye rüere,

abko ni kukwei rababa ruen tie.

¹³ Mökata kitaba timon kä temen nebtä angwane, meri käkwe ngäbäkre ngibiabare ye jiebti mökata rikaba kisere mikakäre ja tare nike.

¹⁴ Akwa meri ye abko gitiadreta kä kaibete tbi ngäniene, abkokäre mü kri ngike kwrere Ngöböökwe bianba ie rikakakrä, ye erere bkänä meri ye gitocabata mobe tbi ye ngäniene. Ye känti Ngöböökwe ngibiaba kä komä bti ötare. ¹⁵ Angwane tbi ye käkwe ñö yaiba kabre meri ye rüere mda, ñö ye abko rabadre kri, kä rikadre meri ye ngwena nguse, abkokäre yaiba kwe. ¹⁶ Akwa dobo temen ye käkwe meri ye die mikaba amne, ñö kri yaiba mökatakwe, ye dobokwe ñakaba jökrä, aisete mökatakwe meri kämikani ñakare.

¹⁷⁻¹⁸ Yebtä abko mökata ye mätä rababa kri krübäte meri yebtä angwane, rikaba rüre meri ye bkün mda mda rüere. Meri bkün mda mda abko ni Ngöbö kukwei mikaka täte era metre amne ni blitaka Jesu kräke, ye rüere mökata rikaba rüre.

13

Ni jändrän kri krübäte kwrere jataba mrente käin

¹ Yebti mökata rababa nünaninkä mren köräbt. Yebti ni jändrän kri krübäte kwrere jire abko jataba mrente käin ti okwäbti mda. Ni ye abko dokwä kwä kükü amne krotu krä jätä ie, niara bäri dite bä mikakrä, btä ti okwä rababa. Angwane kukwe diän taretare tikani Ngöbö rüere näma ketaninkä kwati dokwä kwatirekwatire btä amne korona näma mikani krotu kratirekratire btä abko tikwe tuaba. ² Ni jändrän kri krübäte kwrere tikwe tuaba, ye abko bä rababa tuen kwra leopardo kwrere tie amne ngoto abko rababa tuen oso ngoto kri kwrere tie amne kada abko rababa tuen krübäte lion kada kwrere tie. Ni ye abko ie mökata käkwe ja di bianba kri gobrankrä nibtä. ³ Ni jändrän kri krübäte kwrere ye abko trän kri dokwä kwatibtä abko kisete gatadre, akwa trän ye abko rababa kuinta ie, bä rababa tuen tie. Yebtä abko ni jökrä ñan töi rababa krütare amne ni jökrä rikaba niara jiebti. ⁴ Angwane mökata käkwe ja di bianba ni jändrän kri krübäte kwrere ie. Yebtä abko ni jökrä rababa mökata ye mike ütiäte Ngöbö kwrere. Erere arato, ni jändrän kri krübäte kwrere ye mika rababa ütiäte kwetre arato, kä rababa niere krörö: Ni jändrän kri krübäte kwrere tä nete, ne kwrere ni ñakare jire mda. ¿Nirekwe rüdre ni ne kwrere rüere se? rababa niere.

⁵ Mdakäre abko, ni jändrän kri krübäte kwrere ye abko ie ja di bianba kri kä nebtä sö gre ketebu bti krobu. Erere arato, niarakwe bikadre kri, käkwe ñäkädre kämekäme Ngöbö rüere, abkokäre kä bianba kore ie. ⁶ Ye erere bkänä, ni ye käkwe

ñäkäba kämekäme krübäte Ngöbö rüere amne kä käinta, känti Ngöböta nüne, ye rüere ñäkäba diän diän kwe. Erere arato, nitre nünanka kä käinbti, ye rüere ñäkäba kwe. ⁷ Erere arato, juta deme Ngöbökwe rüere rüdre kwe, ye ganaindre kwäräbe kwe amne kämikadre kwe, abkokäre kä bianba ie rükäre bentre. Erere arato, ni bätäkä ngwarbe amne juta bätäkä ngwarbe amne ni kukwe bätäkä ngwarbe amne kä bätäkä ngwarbe bti rabadre gobrane, abkokäre ja di bianba ie arato. ⁸ Angwane Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri ni Kordero kwrere nämane mikani biare kämikadre ni mdaye ni jökrä kräke. Ye abko, nire nire ñakare jen niarakwe abko kä tä tikani ñakare tärä ni nünandi kärekäre mikakrä gare yebtä, ni ye abko käkwe ni jäandrän kri krübäte kwrere mikadi ütiäte jae Ngöbö kwrere.

⁹ Nire nire olo tärä abko käkwe olo ketate kukwe neye:

¹⁰ Nire nire järikadre ngite tödekabtä Jesubti,
ye erere jänäin ngite.

Nire nire kämikadre ngitrabti tödekabtä Jesubti,
ye erere kämikadi ngitrabti.

Kukwe rakadikä kore angwane, juta deme Ngöbökwe käkwe nünandrekä dite jabtä bätärekä ja täritäri amne Jesu rükandrete ñakare kwetre, akwa tödekadre kwatibe Jesubti janknu.

Nijäandrän krübäte kwrere mdajatani dobote käin

¹¹ Yebti ni mdara jire jataba dobote käin, akwa niara abko ni jäandrän krübäte kwrere jataba, rababa tuen tie. Ni ye abko krotu krobu ie abko rababa tuen kordero krotu kwrere tie, akwa ñan ñäkäba jáme kordero kwrere kwe, akwa rababa

ñäke mökata kwrere. ¹² Amne ni jäandrän kri krübäte käne ye di rababa jökrä kwe, kä rababa sribire ni käne ye diäre. Ni jäandrän kri krübäte käne abkoträin kri dokwä kwatibtä abko kisete gatadre akwa namaninta kuinta ie, ye kräke ni mda ye rababa sribire, kä rababa ni käne ye mikamma ütiäte Ngöbö kwrere ni jökrä kä nebtäye. ¹³ Erere arato, ni ye rababa sribi kri ñan tuabare nuene, kä rababa ñukwä kä käinbi mike kite timonkwäre ni mda mda okwäbti, niara di kri Ngöbö kwrere abko ni jökrä käkwe nütüdre, abkokäre sribi kri ñan tuabare nuenbare kore kwe ni ngökakäre. ¹⁴ Angwane ni jäandrän kri krübäte kwrere näma käne, ye mikakäre ütiäte, ni mda ye rababa sribi kri ñan tuabare nuene. Yebtä abko ni kwati ngökaba kwe. Erere arato, ni jäandrän kri krübäte kwrere abko dokwä kwati tikaninkä ngitrabti kämikakäre, akwaträin namaninta kuinta ie amne namani nüne janknu, ye bää sribemna kwe mikakäre ütiäte Ngöbö kwrere, ye erere ni jökrä käkwe sribebare. ¹⁵ Angwane ni jäandrän krübäte kwrere nibukäre, ie ja di bianba bää ye mikakrä nire abko erere nuenba kwe. Amne nire nire käkwe ñan ni käne ye bää mikadre ütiäte jae Ngöbö kwrere abko kämikadre kwe abko jäandrän bää näma niere.

¹⁶ Mdakäre abko, ni ngwarbe amne ni ütiäte, ni ngwian bkänkä krikri amne ni bobre bobre, ni klabore ñakare amne ni klabore abko btä ni jäandrän kri krübäte kwrere näma käne ye kä tikadre ni kise ruenkri btä o ni okobtä abko ni mda ye käkwe nieba abko erere mikani nuene. ¹⁷ Akwa nire nire btä ni jäandrän kri krübäte kwrere näma käne ye kä näma tikani ñakare, ni ye ñan rabadre jäandrän

rürümoine amne jäandrän kökö jae. Ni käi ye abko ni jäandrän kri krübäte kä o niara kä tikani kö okwä jäandrän tankräbti. ¹⁸ Amne kö okwä jäandrän tankrä, bti ni jäandrän kri krübäte kwrere käita tikani, ye abko nire nire töbtä aibe ie ni ye raba nüke gare. Kö okwä jäandrän tankrä yebti, aisete ni ye abko kä tikata kö okwä jäandrän tankräbti abko 666.

14

Ni 144,000 abko Ngöböökwe mikani jenena jakrä

¹ Yebti ni Kordero kwrere näma nünaninkä ngitio Siónbti, btä ti okwä rababa angwane, ni ye ben abko ni mda näma 144,000. Angwane nitre okobtä Kordero ye kä näma tikani amne Kordero rün kä näma tikani arato niaratré näma nitre ye bkäne bä mikakrä abko rababa tuen tie. ² Yebti ñö ngöta nebe kri, ye kwrere jire kä ngö rababa ruen kä käinbti tie. Erere arato, unsuni ngöta nebe krikri ja dibti, ye kwrere kä ngö rababa ruen tie. Mdakäre abko, ni kwati rababa arpa kabre täke gware jökrä abko kwrere jire kä ngö rababa ruen tie. ³ Angwane kürä gobrankrä Ngöböökwe ye ngwärekri nitre 144,000 rababa ka btin niere. Erere arato, jäandrän kräbkä näma kürä bäre temen ye ngwärekri amne nitre unbre unbre ngwärekri ka btin ye nieba kwetre arato. Akwa ka btin, yebtä ni mda mda ñan rababa töi ngitiekä jire chi amne nitre 144,000 kökanintarita Ngöböökwe jakrä, ye aibe ie ka btin ye rababa nüke gare. ⁴ Nitre ye abko, ni deme ja mike gure ñakare meribe, ye kwrere jire nitre ye kákwe ja ngibiabare deme, kákwe ngöbö ngwarbe ngwarbe

mikani ütiäte ñakare jae. Ni Kordero kwrere näma niken mdente erere abko jiebti niaratre nämane niken. Erere arato, ni Kordero kwrere krütani krusobtä angwane, ni jökrä ngätäite niarakwe ni ye kökani Ngöbökrä, bti nura ngwä ötata käne, ye bianta ngwarbe Ngöböye kuin niekäre ie, ye kwrere niaratre nämane biani Ngöböye amne ni Kordero kwrereye kuin niekäre ietre. ⁵ Amne blitabare era metre kwetre Ngöbökrä amne ni mda ngökani ñakare jire chi kwetre, aisete ni mda mda ñan rababa kite ngise jire chi. Nitre ye mden abko ie ka btin rababa nüke gare.

⁶ Yebti tikwe angele mdara jire tuaba abko rababa nikenä käinta sete. Angele ye abko näma Ngöbö kukwei kuin kärekäre ngwena niedre ni jökrä nünanka Ngöbö rüere kä temenbtä yeye. Ye mden kisete, ni kä jökräbti temen amne ni bätäkä ngwarbe amne ni kukwe bätäkä ngwarbe amne ni nünanka juta kwatirekwatire te abko kräke angele ye näma Ngöbö kukwei kuin ye ngwena, ⁷ kä rababa niere krörö ja dibti: Ngöbö jürä ngwian jabtä munkwe amne niara käikitaka munkwe, ñobtä ñan angwane niarakwe kukwe ükarete ni kräke mikakäre ja ngie nuen abko käi nära amne, Ngöbö kä käinbti btä kä tementa dätekä amne Ngöbö mren dätekä btä ñö dätekä, Ngöbö ye abko mika ütiäte munkwe abko angele ye rababa niere kore ti okwäbti.

⁸ Yebti angele jataba nibukäre mda abko käkwe juta Roma bää mikaba juta Babilonia kwrere, kä jataba niere krörö: Meri bti kä ngwarbe käta ni brare brare näkwite ja mikakäre ngite, ye kwrere jire nitre nünanka juta kri Babilonia käkwe ni kwati

kä jökräbti temen näkwitani, aisete ni kwati töi nikwitani jäme käkwe ja mikani ngite ben Ngöbö rüere, akwa juta kri ye abko nikira ngwarbe jökrä, angele ye rababa niere.

⁹ Yebti angele jataba nimäkäre mda. Angele ye abko jataba ñäke ja dibti, kä jataba niere krörö: Ni jäandrän kri krübäte kwrere arabe bää sribebare, ye nire nire käkwe mikadre ütiäte ngöbö kwrere jae amne nire nire käkwe ja tuadremetre ni ye kä tike ja okobtä o ja kisebtä, ¹⁰ nitre ye abko btä Ngöbö mätä rabadi kri krübäte abko uba döi kwaka ñata kwrere jire rabadi kräke, ñobtä ñan angwane uba döi ngätäre kwaka ye kwrere jire Ngöbö mätä nibi, aisete nitre ye abko käkwe ja tare nikadi kri krübäte ñukwä jutrate amne asufrete angele deme Ngöböökwe ngwärekri amne ni Kordero kwrere ngwärekri arato. ¹¹ Ne aisete, nitre ni jäandrän kri krübäte kwrere mikaka ütiäte jae amne ni ye arabe bää sribebare abko nire nire käkwe kä tikani jabtä abko käkwe ja tare nikadi kärekäre dibire rare, aisete kä rabadi ñakare jadükakrä ietre. ¹² Ngöböökwe ni ye mikadre ja tare nike kore, kukwe nebtä abko juta deme Ngöböökwe tödekaka Jesubti, käta Ngöbö kukwei mike täte ye abko käkwe ja die mikadre nüne dite Ngöbökrä.

¹³ Yebti ni kukwei jaraba mda kä käinbti tie, käkwe nieba krörö tie: Tärä tike krörö: Mtare mentokväre nire nire tödekaka ni Dänkienbti tä krüte, ni yebtä kä rabadi nuäre amne Ngöböökwe ja di biandi ie.

Jän, abko kore era metre nieta Ngöbö Üaikwe, ñobtä ñan angwane nitre ye käkwe jadükadi, ñan sribidre mda kwe, amne sribibare kuin kwetre,

ye abko Ngöbökwe ütiä biandi ietre abko tike kore täräbtä, nieba kwe tie.

Ni jökrä ükaninkrö kukwe ükatekäre kräke

¹⁴ Yebti tikwe nikraba mda angwane, müta ngwen bürere, btä ti okwä rababa. Angwane müta yebti abko ni iti Ni Kä Nebtä Ngobo kwrere rababa tuen täkänintbe tie. Angwane korona orore näma dokwäbti amne ngitra tänene tu grine ngwian näma kisete kwe. ¹⁵ Ye btäräbe ju blitakrä Ngöböbe kä käinbti te angele näma abko jataba ju bäre käkwe ñäkäba ja dibtì ni näma täkänintbe mütabti yeye, käkwe nieba krörö ie: Ni kä jökräbti abko nura ngwä nena tain jökrä kwrere, aisetè nura ngwä öta käi nära, aisetè ngitra tänene tä ma kisete, yebti nura ye tikekä, bti makwe ngwä öta, erere makwe ni jökrä ükakrä Ngöbökrä, nieba kwe ie. ¹⁶ Ye erere bkänä, ni näma täkänintbe mütabti käkwe ni jökrä ükaninkrö Ngöbökrä ye bää mikakäre, ni ye käkwe ngitra mnianteba nura tikakakrä kä temen nebtä amne, ni jökrä ükakräbä kwe kä nebtä.

¹⁷ Abti angele mdara jire näma Ngöbö ngwärekri ju blitakrä Ngöböbe te kä käinbti, angele ye abko näma ngitra tänene tu grine ngwena kisete arato.

¹⁸ Angwane ñukwä grä kri ngwäri mnü rä bänne kukwakrä Ngöböye, ye känti angele mdara jire näma. Angele ye abko di näma ñukwä jutrabti. Angele ye abko käkwe ñäkäba ja dibtì angele ngitra tänene ngwianka kisete yeye angwane, ni jökrä nünanka Ngöbö rüere bää mikaba uba kwrere kwe, käkwe nieba krörö ie: Uba nena tain btä amne kä uba ngwä ötakrä nära, aisetè ngitra ye mniente kä temenbtä amne, makwe uba ngwä öta küdekrä

ngöi ngöi, nieba kwe. ¹⁹ Ye erere bkänä, angele ye käkwe ngitra tänene tu grine ye mnianteba kä temen nebtä angwane, uba ngwä tikakaba jökrä kwe uba kökräiblä. Yebti jäandrän kri uba tükakakrä, te uba kitaba jökrä kwe tükakakrä. Uba tükarekä ngotobti, ne abko Ngöbö mätä kri nitre nünanka niara rüere btä bää mikata, erere niarakwe gadite jökrä abko bää mikata kore. ²⁰ Angwane uba ye abko tükakaba juta Jerusalén bäre mento, akwa jäandrän uba tükakakrä te uba tükakaba, ye känti däri aibe rababa betekä kabre krübäte. Däri rababa neen kwata kri temen kilometro siento krämä jire amne rababa mate mdä kadabtä rababa tuen tie.

15

Angele ni kükü jäandrän taretare ngwianka ni rüere

¹ Yebti jäandrän mda krikri rakadrekä abko bää rababa kä käinbti abko btä ti ñan töi rababa krütare mda abko krörö: Ngöbö mätä kri ye abko rabadre bare täte jökrä nitre nünanka niara rüere btä abko angele ni kükü näma näin jäandrän taretare keta kükü mrä ngwena kisete, ni nünanka Ngöbö rüere mikakäre ja tare nike kri abko rababa tuen tie. ² Mdakäre abko, jäandrän mdara jire tuaba tikwe abko bää rababa tuen mren bidriore kwrere abko näma mritani ñukwä jutrabe ketetibe rababa tuen tie. Mren bidriore ye känti abko nitre näma nünaninkä arpa ketaninte kisetekisete rababa tuen tie. Ni jäandrän kri krübäte kwrere amne bää dätebare, ye nire nire käkwe mikani ñakare ütiäte ngöböre jae käkwe ganainbare kwäräbe amne niara kä tikani ñakare kwe-tre jabtä amne kö okwä jäandrän tankrä ni yekwe

abko mikani ñakare kwetre jabtä, ye mden ie Ngöböökwe arpa biani abko näma kisete täkäkrä Ngöbö käkitakakäre. ³ Moisés, sribikä Ngöböökwe käkwe Faraón ganainbare angwane, ka niebare kwe Ngöbö käkitakakäre, ka ye kwrere niaratre näma niere amne ni Kordero käkwe ka niebare, ye kwrere abko niaratre näma niere abko krörö:
 Ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä,
 makwe jändrän krikri krübäte nuenbare, ye
 abko bā nuäre jökrä.

Amne ma abko tä gobrane kärekäre.

Ma abko era metre amne ji makwe abko kuin
 metre jökrä.

⁴ Ni jökrä käkwe ma jürä ngwiandre ni Dänkien.

Erere arato, ni jökrä käkwe ma mikadi ütiäte jae ni
 Dänkien, ñobtä ñan angwane ma aibe kuin
 deme amne metre.

Erere arato, ni jökrä jatadi, käkwe ma käkitadikä,
 ñobtä ñan angwane mata kukwe ükete era
 metre ni jökrä kräke abko nena gare aisetet,
 abko nitre ye rababa ka niere kore.

⁵ Yebti tikwe nikrabata angwane, ju blitakrä
 Ngöböbe nuäre ngwiandre näma kä käinbtí abko
 jukwei gitiaiba, rababa tuen tie amne, ju yete abko
 kukwe keta jäätä biani nuendre nie Ngöböökwe abko
 näma ükani. ⁶ Angwane ju blitakrä Ngöböbe ye te
 angele ni kükü näma abko jataba ju bäre. Angele-
 tre ye abko näma kukwe taretare krübäte nuendre
 keta kükü Ngöböökwe abko ngwian näma kisete
 kwetre. Angeletre ye abko näma dän merebeträ
 ngitiekä kädekata lino kitani jabtä te näma näin
 amne koria orore näma kitani ja köitäbti ta kwetre
 abko jataba tie. ⁷ Angwane jändrän kräbkä näma

Ngöbö bäre temen, jäandrän ye krati abko käkwe blato orore te Ngöbö mätä kri nitre nünanka niara rüere btä näma mikani abko bianba kwe angele itire itire ie. Ngöbö ye mden tä nüne kärekäre.

⁸ Angwane ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre abko te Ngöbö di kri bärababa abko ngübü aibe rababa gwita temen amne, kukwe tare kri krübäte ngwian näma angele ni küükwe ye ngämi niken ta, känenkri ni ñan raba neme jire gwi ju yete, rababa tuen tie.

16

Blato kwä kükü te Ngöbö mätä kri näma mikani

¹ Abti ju blitakrä Ngöböbe te ni kukwei rababa ruen kri ja dibti tie, kä rababa niere angele ni küküye: Ngöbö mätä kri tä mikani blato kwä küküte, ye mun nän iente kä temenbtä amne ni nünanka kä temenbtä sehti, nieba kore angeletreye. ² Ye kwrere bkänä, angele rikaba iti käne käkwe Ngöbö mätä kri näma blatote ye ianteba kä temen yebti angwane, ni jökrä, btä ni jäandrän kri krübäte kwrere ye kä näma tikani amne, ni jäandrän kri krübäte kwrere abko bärababa, ye nire nire näma mike ütiäte ngöböre jae, nitre ye abko kwata rababa ngütüete käme jökrä ietre abko bärababa käme amne rababa tare krübäte ietre.

³ Yebti angele nibukäre käkwe Ngöbö mätä kri näma blatote ye ianteba mrenbti angwane, ñö mrente ye rikwitaba därire jökrä. Däri ye abko rikrakaba ribi ribi bäsí ni kämikata angwane, ni därie tä nikrenkä ye kwrere jire mren ñöi rababa, aisete jäandrän nünanka mrente mrente ye gataba jire jökrä.

4 Yebti angele nimäkäre kákwe Ngöbö mätä kri näma blatote ye ianteba ñö krikribti amne ñö okwä kiakiabti. Angwane ñö amne ñö okwä ye rikwitaba därire jökrä arato. **5** Angwane angele mdara jire abko ñö ngibiabtikä kukwei jaraba tie, kákwe nieba Ngöböye:

Ngöbö Deme, ma nämanena kira kena amne ma tä käre mtare.

Mata ni mike ja tare nike kore, se abko mata nuene kuin era metre, **6** ñobtä ñan angwane nitre nünanka ma rüere kákwe juta deme makwe kämikani angwane, niaratre därie ianinte kabre kä temen nebtä.

Erere arato, nitre ma kukwei niekä därie ianinte kwetre.

Ye mden ütiäre abko mata däri bien ñadre ietre mtare.

Niaratre kákwe kukwe nuenbare kore, ye mden ütiäre mata nuene kore btätre arato ye.
Abko kore se,
nieba angelekwe Ngöböye.

7 Yebti ñukwä grä känti abko ni kukwei jaraba mda tie, kákwe nieba Ngöböye: Ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, ma abko tä kukwe ükete kuin era metre nitre nünanka ma rüere kräke, rababa niere kore Ngöböye.

8 Angwane angele nibkäkäre kákwe Ngöbö mätä kri näma blatote ye ianteba ñänänbtí angwane, ñänä ye ie ja di bianba ni kukwakrä ñukwä kwrere.

9 Angwane ñänänkwe ni jökrä kwata kukwaba tare krübäte angwane, Ngöbö kukwe taretare kri juanka, ye rüere rababa ñäke kämekäme jirekäbe mda, akwa kukwe kämekäme kitaba ñakare temen

kwetre amne Ngöbö mikaba ütiäte ñakare jire chi kwetre jae.

¹⁰ Yebti angele nirikekäre kákwe Ngöbö mätä kri näma blatote ye ianteba ni jäandrän kri krübäte kwrere näma gobrane yebti. Angwane kä gobrankrä kwe, ye känti kä rababa iko jökrä. Ye ngwane kukwe taretare nakaninkära nibtä, abtä ni jökrä rababa ja tare nike kri, kä rababa ja tüdrä kwete be tute ja tare nikabtä. ¹¹ Akwa niaratré nämane ja mike ngite ño ño Ngöbö rüere abko kitaba ñakare temen kwetre amne jirekäbe rababa ngütüete jökrä ngrabare, kisete rababa ja tare nike kri krübäte, abtä rababa ñäke kämekäme Ngöbö kä käinbtí se rüere.

¹² Yebti angele ni tikäre kákwe Ngöbö mätä kri näma blatote ye ianteba ñö kri Eufratebti angwane, nitre gobranka btä rükä kwekwe kä driri jatani abko rikadre kä nötabti ta, abkokäre ñö kri Eufrates ye grötäba jökrä.

¹³ Yebti tikwe jäandrän tuaba krörö mda: Mökata kadate, ni jäandrän kri krübäte kwrere kadate amne ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä abko kadatekadate üai käme gwre kwrerekwrere jataba komä mentokwäre ti okwäbti. ¹⁴ Angwane üai käme komä bä rababa gwre kwrere ye rababa sribi kri ñan tuabare nuene abko rikaba nitre gobranka krikri kä jökräbti temen ükekrö rükäre Ngöbö Di Kri Jäandrän Jökrä Nuenkrä ye rüere. Ye näire Ngöböökwe rüe ganaindi kwäräbe.

¹⁵ Angwane ni Dänkien abko kákwe nieba: Ni gokä tä kite batibe, ye kwrere ti jatadita, aisete munkwe mokre jabti amne nire nire tädi mokrere jabti kákwe ja ngibiadre kukwe kämekäme Ngöbö

rüere ye ngäniene angwane, ñan tädre dikekä ni bütiere kwrere, abkokäre tä dän ngibiare kuin jökrä jabtä amne bütiekrä gaidre kri kräke abko ñan tuadre ie, abkokäre tä dän ngibiare kuin jakrä, ye abko tädre ja ngibiare kukwe kämekäme Ngöbö rüere ngäniene. Ni ye abko btä kä rabadi nuäre amne Ngöbökwe ja di biandi ie. Abko kore se, nieba ni Dänkienkwe.

16 Yebti üai käme nimä ye käkwe nitre gobranka krikri ükakröba jökrä kä kädianta Armagedón hebreore ye känti rükäre Ngöbö rüere.

17 Angwane angele ni kükükäre käkwe Ngöbö mätä kri näma blatote ye ianteba mürete käinta. Ye btäräbe ju blitakrä Ngöböbe, känti Ngöbö nämane täkänintbe kürä gobrankräbti, ye känti ni kukwei rababa kri, kä rababa niere krörö: Jändräñ jökrä nibira bare täte jökrä! ni kukwei rababa niere. **18** Angwane mera rababa trä ngitiiekä, kä ngö rababa, unsuni ngö rababa krikri krübäte amne dobo jataba nakaenkä abko rababa dobo mike grükekä jökrä, ye abko ni nükani nüne kä nebtä angwane dobo ñan rakakabare kri krübäte abko erere dobo rakakaba. **19** Dobo rakakaba kri krübäte ye abko käkwe juta kri Babilonia* ñäkänintbe ketämä temen amne ju krikri juta mda mdate rikaba jökrä temen. Angwane Ngöbö mätä kri bä mikata uba döi kwaka kwrere jire, bti juta Babilonia mikadre ja ngie nuen kwe ye abko rükabata töre ie. **20** Angwane kä butu mrente amne kä ngitiore krikri mentokwäre abko rikaba ngwarbe jökrä amne rababa tuen ñakare mda amne,

---

* **16:19** Juta Babilonia käta juta Roma bä mike nütüta.

21 ñü jä kukwän kwrere kä käinbtı rababa näkäen temen nibti. Ñü järe ye abko däbä kilo gre ketebu näre abko rababa näkäen temen. Ngöbö rababa ni mike ja tare nike kri krübäte kore, yebtä abko ni jökrä rababa ñäke kämekäme Ngöbö rüere.

17

Meri täkänintbe jäandrän krübäte yebti

1 Abti angele ni kükü kisete Ngöbö mätä kri näma blatote abko ianteba kwetre, angele ye abko iti jataba käkwe nieba krörö tie:

Meri bti kä ngwarbe kri krübäte abko tä täkänintbe ñö bätäkä ngwarbe bti, se mikadi ja ngie nuen ñö Ngöbökwe abko ti bike mike tuare mae, aise te jakwe tuen, nieba kwe tie. **2** Angwane nitre jreire kä jökräbti temen käkwe kä kwita kwitaba jabti meri ye ben gware. Erere arato, nita nebe dröbare angwane, käta nebe nenkä ni dokwäbti, ye kwrere jire nitre nünanka kä nebtä dokwäbti kä rababa nenkä, aise te kä rababa ngwarbe bti meri ye kwrere amne kukwe diän diän nämane nuene.

3 Yebti Ngöbö Üai rükaba täte jökrä tibtä angwane, angele ye rikaba ti ngwena kä kaibete mda. Ye känti tikwe meri tuaba iti amne, ni jäandrän kri krübäte kwrere bär tain, bti meri ye näma täkänintbe. Ni jäandrän kri krübäte kwrere töi näma jökrä Ngöbö rüere, aise te kwatabtä kukwe kämekäme taretare näma tikani Ngöbö rüere. Mdakäre abko, ni jäandrän kri krübäte kwrere dokwä kwä kükü amne krotu krä jätä ie abko bti meri ye näma. **4** Meri tuaba tikwe ye abko bär dän ütiäte kri bär mikibare näma amne dän tain näma

btä. Erere arato, meri ye kákwe ja dätebare kuin jäandrän ororebti, jä tuäretuäre bti amne perlabti. Meri ye kisete abko baso orore näma arato. Baso yete abko jäandrän kämekäme Ngöbö rüere btä ni mätä kri Ngöbö rüere amne jäandrän ngwarbe käme nuen näma niarakwe kä mikakrä ngwarbe jabti abko näma basote kwe. Ye abko meri näma töbige kore amne näma nüne kore Ngöbö rüere abko bää mikata baso yebtä.⁵ Amne meri ye kä näma tikani krörö okobtä:

MERI NE ABKO NIRE ABKO TÄ ÜKANI TIEBE.

MERI NE ABKO TÄ JUTA KRI BABILONIA BÄ MIKE.

MERI JÖKRÄ, BTI KÄ NGWARBE ABKO NIARA
KWRERE, AISETE DÄREBARE NIARAKRI.

AMNE KUKWE KÄME DIÄN DIÄN NGÖBÖ RÜERE
JATANI NIARAKRI,

abko näma tikani kore meri ye okobtä.⁶ Yebti käta neme nuäre nibtä dröba kisete, ye kwrere meri yebtä kä näma nuäre juta deme Ngöbökwe ye därie kisete, ñobtä ñan angwane niarakwe nitre tödekaka Jesubti kämikani blitabtä Jesukrä, ye käi ngwian näma nuäre kwe jabtä abko kisete näma ni dröbare kwrere tikwe gaba mda.

Angwane meri tuaba tikwe, yebtä ti töi ñan rababa krütare.⁷ Abtä angele ye kákwe nieba krörö tie:

¿Ye ñobtä abko ma ñan töi nebe krütare meri se tuare ye? Meri se tä kukwe ño bää mike abko tä kaiibe tiebe abko ti bike niere mae. Ni jäandrän kri krübäte kwrere dokwä kwä kükü ie amne krotu krä jätä ie käta meri se ngwena abko käta dre bää mike abko ti bike niere mae abko krörö:⁸ Ni jäandrän kri krübäte kwrere turi

makwe, ye abko nämane nüne kira, akwa mtare tä nüne ñakare mda, akwa jäandrän ye abko juan ngämi ngwarbe Ngöbökwe, känenkri nämane Kä Timonbtì abko jatadita kä temen nebtä angwane, Ngöbökwe juandi ngwarbe. Angwane Ngöbökwe ni dätebare kira kena, ye ngwane mentokwäre tärä ni nünanka kärekäre Ngöböbe mikakrä gare, yebtä nire nire käita tikani ñakare abko kákwe ni jäandrän kri krübäte kwrere ye tuadi angwane, niaratré ñan töi rabadi krütare ni jäandrän kri krübäte kwrere yebtä, ñobtä ñan angwane niara nämane nüne kira akwa mtare tä nüne ñakare, akwa jatadita bobuta aiseete.

⁹ Mdakäre abko, kukwe ne ti bikera niere mae abko ni töbtä ie rükadre gare abko krörö: Ni jäandrän kri krübäte dokwä kwä kükü, ye abko ngitio kwä kükü, bti merita täkänintbe abko bä mikata. Erere arato, jäandrän dokwä kwä kükü ye abko tä jrei ni kükü bä mike. ¹⁰ Akwa jrei ni kükü ye ngätäite abko jrei nirike kákwe gobranbarera, bti nikana ngwarbe amne tä gobrane ñakare mda. Jrei iti abko gwängware tä gobrane amne, iti mda abko ngämi nüke gobrane, akwa rükadi angwane ñan gobrandre raire kwe. ¹¹ Angwane ni jäandrän kri krübäte kwrere nämane nüne kira akwa mtare tä nüne ñakare mda, ye abko jrei ni kwäkäre abko bä mikata. Jrei ye abko kákwe sribidi ja kwrere jrei ni kükü yebe, akwa mrä Ngöbökwe juandi ngwarbe.

¹² Angwane krotu krä jätä turi makwe ye abko jrei ni jätä ngämi nüke gobrane, akwa niaratré rükadi gobrane angwane, kä biandi ñänä okwä kratibe ietre gobrankrä ni jäandrän kri krübäte kwrere ye ben gware. ¹³ Jrei ni jätä ye abko

töi ja kwrere jökrä, aise te ni jäandrän kri krübäte kwrere ye ie ja di biandi kwetre, aise te ni jäandrän kri krübäte tö dreye, erere nuendi kwetre kräke. ¹⁴ Angwane niaratre kákwe rüdi ni Kordero kwrere ye rüere, akwa ni Kordero kwrere ye kákwe ganaindi kwäräbe, nitre käräbare Ngöböökwe dianinkä jakrä tä nüne janknu Jesukrä ye ben gware. Ni Kordero kwrere kákwe ganaindi, ñobtä ñan angwane ni Kordero kwrere ye abko tä nitre dänkien krikri dänkiene amne tä gobrane nitre gobranka krikri bti arato aise te.

¹⁵ Mdakäre abko, ñö bti meri bti kä ngwarbe tä täkänintbe turi makwe, ye abko ni jökrä amne ni kukwe bätäkä ngwarbe blitaka amne ni kä jökräbti temen abko turi ñö kwrere makwe. ¹⁶ Angwane krotu krä jätä turi makwe amne ni jäandrän kri krübäte kwrere turi makwe ye abko mätä rabai kri meri bti kä ngwarbe yebtä angwane, meri juandi ngwarbe amne meri mikadite kai be büttere kwe. Erere arato, meri ye ngätä kwetadi jökrä kwetre amne kroko kiakia abko kukwadi jökrä ñukwäte kwetre. ¹⁷ Dre nuendre, ie Ngöbö tö namani, erere mikani kwe niaratre töite, aise te niaratre töi rabadi ja näre, kákwe ja di gobrankrä ye biandi ni jäandrän kri krübäte kwrere yeye abti Ngöböökwe dre niebare, ye erere rabadi bare täte jökrä. ¹⁸ Mdakäre abko, meri bti kä ngwarbe turi makwe ye abko nitre nünanka juta kri tä gobrane jrei jökräbti abko turi kore makwe ye, nieba angelekwe tie.

18

Ngöböökwe juta Babilonia juani ngwarbe

¹ Yebti angele mda näma kä käinbti jataba timonkwäre ti okwäbti. Angele ye abko bäri di kri abko jataba angwane,trä gitiaiba ngwen jökrä kä nebtä,
² kækwe ñäkäba ja dibti krörö:

¡Juta kri Babilonia nikira ngwarbe!

Üai käme bätäkä ngwarbe, kräke kä nebe nete amne, nukwä bätäkä ngwarbe, ñakaredbe Ngöbö ngwärekri aibe nebe ja juda mike nete.

Erere arato, jäandrän ngwarbe ngwarbe, btä ni mätä aibe kräke kä nebe nete.

³ Ngöbökwe juta ye juandi ngwarbe kore, ñobtä ñan angwane ni dröbare uba döi kwaka kisete tä ja mike ngite meri bti kä ngwarbe ben, ye kwrere nikä jökräbti temen namanija mike ngite nitre nünanka juta yebe.

Angwane meri bti kä ngwarbe ben ja mika ngite, kwrere jire jrei kä jökräbti temen kækwe ja mikani ngite.

Erere arato, nitre jäandrän rürümoinkä abko namani jäandrän bkäne kabre jäandrän bäri kuinkuin kwetre ye rürümoinkä ütiäte ütiäte, niebare angelekwe.

⁴ Yebti ni mdara jire kukwei jaraba kä käinbti tie, kækwe nieba krörö:

Mun jen tikwe abko kækwe ñan ja mikadre ngite siba nitre nünanka juta nete kwrere angwane, ja tare nika jatadre kri niaratré rüere arato, ye ngwane munkwe ñan ja tare nikadre arato, abkokäre mun jen tikwe ye nän mento juta ne bäre,

⁵ ñobtä ñan angwane kukwe käme nuenbare kwetre ye nena kabre Ngöbö ngwärekri

kä käinbti angwane, kukwe kämekäme nu-
enta kwetre, ye abko käinikwitekä ñakare
Ngöböbtì, aisetè Ngöbökwe mikadi ja tare
nike jötrö.

6 Niara kákwe dre nuenbare ni mda rüere, ye
kwrere nuen niara rüere arato.

Niara kákwe dre nuenbare, yebti ta jäandrän nuen
bobu btä kukwe käme nuen dokwäre.

Erere arato, niarakwe ni mda mikani ja tare nike
krübäte, ye abko ni bukata uba döi kwakate
kwrere, yebti ta uba döi bäri kwaka bobu
mda abko bian ie abko erere makwe mika
ja tare nike bobu bti ta.

7 Mdakäre abko, niara namani bike kri amne kä
namani bäri nuäre kri btä nüne bäri kuin,
ye kwrere arato makwe nika janknu amne
makwe mika ja tare nike kri.

Meri se tä bike kri, käta töbike krörö:

Ñan meri kän kwäräi krütani, kwrere tita nete
amne ñan tita ja tare nike, akwa tita
täkänintbe kuin nete jreina kwrere, tä
nütüre jabtä.

8 Ye mdenbtä abko köbötira jire ja tare nika jatadi
kri kräke abko krörö:

Ni rabadi krüte kwati krübäte amne
ni kwati rabadi müen jiebti amne
ni kwati rabadi mrö nike amne kukwadi ñukwätē
arato,

ñobtä ñan angwane Ngöbö ni Dänkien di kri
kákwe mikadi ja ngie nuen bikabtä kri kore,
aisete rakadikä kore btä.

9 Angwane meri bti kä ngwarbe, ben ja mikata
ngite bati bati, ye kwrere jire ja mikani ngite.
Jrei kä jökräbti temen kákwe ja mikani ngite

amne ja mikani nuäre kwetre ben, ye abko juta rabadi nukwe amne ngübü rabadi tuen neen kukwäne ietre angwane, rabadi müaire, kä rabadi ngrente krikri be jiebti. ¹⁰ Akwa nane mikadre ja ngie nuen arato, abtä kä jürä rabadi jrei kä jökräbti temen btätre, aisetet rabadi nünaninkä mobe temen, käkwe niedi krörö:

¡Aingwaree, juta kri Babilonia juta di kri abko bobre jakän!

Ye ñobtä amarebti batibe mata ja ngie nuen jötrö dikaro ye,
niedi jreikwe.

¹¹ Mdakäre abko, nitre jäandrän rürümoinkä käkwe juta ye müaidi amne rabadi ngrente krikri be arato, ñobtä ñan angwane ni ñan rabadre mda jäandrän kökaka ietre aisetet. ¹² Nitre ye abko nämane oro, plata, já ütiäte ütiäte amne jäandrän já kwrere kädekata perla rürümoine. Erere arato, dän ütiäte kri kädekata lino amne dän sedare amne dän bää tain drüne amne dän tain rürümoin nämane kwetre nitre nünanka juta yete yeye. Erere arato, kri rää båne båne amne marfil sribebare jäandräne amne kri kuinkuin sribebare jäandrän ütiäte kwrere, bronse amne jiero sribebare jäandräne amne já kuin ütiäte kri kädekata mármol abko rürümoin nämane kwetre ietre. ¹³ Erere arato, canela amne jäandrän rää båne båne mikadre ja dokwäte amne kri ngwäri rää båne båne kukwadre kädekata incienso amne ñö rää båne båne amne kri ngwäri rää båne kädekata mirra abko rürümoin nämane nitre nünanka juta yete yeye. Erere arato, uba döi, kri olibo köi amne arina kuinkuin, trigo amne nbi, obeja, mdä, kareta jäädre mdäye amne ni klabore, ni ye abko

ni ütiäte Ngöbökrä, akwa rürümoin nämane jändräñ mda mda kwrere nitre jändräñ rürümoinkäkwe.

14 Ni ye käkwe niedi krörö juta yebtä: ¡Kri ngwákä kuin amne jändräñ jökrä mda mda nämane nebe bänänte mun kodate, ye abko ñakare mda makwe! ¡Jändräñ kabre makwe, bti mata nüne bää nuäre, ye abko nikanina ngwarbe jökrä makän! niedi kwe-tre. **15** Nitre jändräñ rürümoinkä nämane jändräñ rürümoine juta yete abko köböire namani jändräñ bkäne kabre, niaratre ye abko btä kä jürä rabadi, aisete rabadi nünaninkä mobe temen, kä rabadi müen amne rabadi ngrente krikri be juta ye jiebti.

16 Angwane rabadi niere krörö:

¡Aingwaree juta kri, ma bobre jakän!

Dän ütiäte kri kädekata lino, ye ma nämane kite jabtä.

Erere arato, dän bää mikibare amne dän bää tain drüne, bti ma nämane ja dättere.

Erere arato, oro amne jä tuäre mda mda ütiäte ütiäte amne perla, bti ma nämane ja dättere.

17 Angwane batibe jändräñ kabre ye nikira ng-warbe jötrö makän,
abko rabadi niere.

Mdakäre abko, nitre ru ngwianka amne nitre nänkä rute mrenbti amne ni mda mda ru ngwianka mrenbti abko rabadi mobe temen juta mike ñäräre arato. **18** Angwane juta ye rabadi nukwe abko ngübü jatadi ietre, abtä rabadi ngrente krörö: Juta ütiäte kri ne kwrere tua ñakare jire abko rabadi niere. **19** Rabadi ulire abko bää mikakrä niaratre käkwe dobro mnü kitadi ja dokwäbti amne rabadi müen amne ngrente krikri be, kä rabadi ñäke ja dibti krörö:

¡Aingwaree juta kri, ma bobre jakän!
 Nitre nünanka ma känti abko jäandrän bkäne kabre,
     ye köböire nun ru ngwianka mrenbti na-
     mani jäandrän bkäne kabre arato,
     akwa batibe Ngöbökwe ma junina ngwarbe
     jökrä,
 rabadi niere.

²⁰ Yebti angele ye abko käkwe nieba mda:
 Juta niki ngwarbe se abko kä ngwen nuäre jabtä
     munkwe kä käinbti yete.
 Amne mun juta deme Ngöbökwe ye käkwe kä ng-
     wian nuäre jabtä.
 Erere arato, mun kukwe kuin Jesubtä ngwianka
     amne mun Ngöbö kukwei niekä ye käkwe kä
     ngwian nuäre jabtä,
     ñobtä ñan angwane Ngöbökwe juta juni ng-
     warbe, ye abko mun dokwäre juni ngwarbe
     kwe, aise te munkwe käi ngwian nuäre
     jabtä, nieba angelekwe.

²¹ Yebti angele dite kri käkwe jäkwata kri bäsí krü
 kri trigo ukwakrä kwrere jire dianba kisete, bti
 kitaba kwe mrente, käkwe nieba krörö:
 Jäkwata kri kiti mrente, se kwrere makwe juta
     kri Babilonia juandi ngwarbe amne ni mda
     mda käkwe ñan ma tuadreta jire mda.

²² Mdakäre abko, arpa, tolero amne drü, ye abko
     ñan kukwei nuadi jire chi mda ma käite
     yete.

Erere arato, krü trigo ukwakrä ñan ngö nuadre
     jire chi mda yete.

²³ Erere arato, ñotraträ ñan tuadreta jire chi kwati
     yete amne, ni ja mikaka gure käi ngwianta
     nuäre jabtä yete,

ye kwrere käi ñan ngwiandre nuäre jabtä mda yete, ñobtä ñan angwane nitre jäandrän rürümoinkä yete abko namani jäandrän bkäne kabre kabre abti namani dite dite.

Erere arato, nitre nünanka juta yete käkwe ni kä keta kabre te ngökaní kwsasibti, abtä ja ngie nuadi kore kwe.

²⁴ Juta yete nitre Ngöbö kukwei niekä abko kämikani.

Erere arato, nitre deme Ngöbökwé kämikani amne ni kä jökräbti temen tödekaka Ngöböbti abko kämikani juta yete, aise te Ngöbökwé mikadi ja ngie nuen kore,

nieba angelekwe juta Babiloniabtä.

19

Aleluya niebare kä käinbti Ngöböye

¹ Yebti ni kwati kukwei rababa ruen ja dibti tie, kä rababa niere krörö kä käinbti:
 ¡Aleluya! Ngöbö nikwe aibe ni diantarikä, aibe ütiäte kri amne di kri.

² Ye ñobtä ñan angwane meri bti kä ngwarbe tä ni brare näkwite,
 ye kwrere jire juta ne nämane ni kwati näkwite kukwe kämekäme jiebti kä jökräbti temen abko kräke Ngöbö tä kukwe ükete kuin era metre.

Amne nitre deme Ngöbökwé kämikani nitre nünanka juta yetekwe, ye dokwäre abko Ngöbökwé mirira ja ngie nuen krübäte.

³ Yebti nieba krörö mda kwetre:
 ¡Aleluya! Juta ne ngübue rabadi kärekäre kukwâne, ñobtä ñan angwane rabadi nukwe kärekäre aise te.

4 Angwane nitre unbre unbre ni gre bti nibkä amne jäandrän kräbkä nämene nüne ye rababa ja okokrä mike nebe dobobtä temen, käkwe Ngöbö nämä täkänintbe kürä gobrankräbti ye mike ütiäte jae abko rababa niere krörö: ¡Amen! ¡Aleluya! rababa niere.

5 Ye btäräbe kürä gobrankrä Ngöböökwe känti ni kukwei rababa, käkwe nieba krörö:
¡Ngöbö nikwe ye käikitekä munkwe!

¡Mun ütiäte kri amne mun bobre käta sribire Ngöbökrä, käta Ngöbö mike ütiäte jae, ye käkwe Ngöbö nikwe käikitaka! rababa niere.

6 Yebti ni kwati kukwei rababa ruen tie bäsí ñöta neme betekä jäkwatabtä timon ngöta neme kri, ye kwrere jire ni kukwei rababa ruen tie amne, bäsí unsuni ngö kri, ye kwrere ni kukwei rababa ruen tie, kä rababa niere:

¡Aleluya!
¡Ngöbö ni Dänkien Di Kri Jäandrän Jökrä Nuenkrä kitera gobrane!

rababa niere.
7-8 Ni Kordero kwrere kitera ja mike gure amne meri bati abko käkwe ja dätenirira rabakäre ben abko ie dän kuin linoträ ngitiekä bini kitakrä jabtä ja mikakäre gure.

Ne aisetet ari kä ngwen nuäre jabtä amne ari kä ngwen juto jabtä amne ari niara käikitekä. Nitre deme jen Ngöböökwe käkwe sribi kuin era metre nuenbare Ngöbökrä.

Sribi kuin era metre, ye abko dän kuin lino abko bäsí mikata kore.

9 Yebti angelekwe nieba mda tie:
Kukwe tike krörö täräbtä: Ni Kordero kwrere käkwe ja miri gure, ye känti nire nire tä nübaibare,

ye abko btä kä raba nuäre kri krübäte, nieba kwe tie.

Abti jötrö nieba krörö mda kwe:

Tikwe kukwe nini, ye abko Ngöbö Kukwei era metre, erere tikwe nini mae, nieba kwe tie.

10 Angwane ti rikaba ngitiekä ngukudokwäbti temen angele ye ngotobtä mikakäre ütiäte jae, akwa angele ye käkwe nieba tie:

Ma amne ma mräkä mda mda käta nünenkä dite jabtä kukwe era metre Jesukwe btä, käta sribire Jesukrä, ye kwrere tita sribire arato, aise te makwe Ngöbö aibe mika ütiäte jae, ñobtä ñan angwane nitre Ngöbö kukwei niekä era metre, ye mden abko nämane blite Jesubtä, nieba angelekwe tie.

Jesu jatani mdä bää ngwenbti

11 Angwane kä käinbti gitia ba sete, rababa tuen tie amne mdä bää ngwen näma krati. Mdä yebti ni näma näin iti abko kädian näma Ni Ja Kukwei Mikaka Täte amne Ni Era Metre. Niara näma kukwe ükete metre ta ni jökrä kräke amne kukwe era metre dokwäre näma rüre Ngöbö rüebe.

12 Angwane niara okwä abko rababa tuenträ ngitiekä ñukwä jutra kwrere tie jäandrän jökrä gare ie bää mikakrä amne, dokwäbti abko korona näma kabre kabre, niara abko gobran kri bää mikakrä amne, niara kä näma tikani mda ye abko niara aibe ie näma gare kaibe. **13** Mdakäre abko, dän jükani därire jökrä näma kitani jabtä kwe niara krütani ni diantarikäre bää mikakrä amne, niara kädian näma Ngöbö Kukwei arato. **14** Niara ye jiebti abko nitre rükä kä käinbti näma näin kwati krübäte abko dän ngwen lino näma kitani jabtä. Dän lino ye abko ütiäte amne merebe amne, niaratré näma

näin mdä ngwen ngwenbti. ¹⁵ Niara rababa ñäke angwane, bäsí ngitra tu grine jabtä kwärikwäri, ye kwrere jire kukwe rababa betekä kadate nitre kä jökräbti temen nünanka Ngöbö rüere kämikakäre. Erere arato, “mökän jierore ni kämikakäre, bti niarakwe gobrandi tare,” amne bäsí uba tükakata ngotobti amne ñöi aibe diankata, ye kwrere jire niarakwe rätädi Ngöbö rüebti, yebti abko Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä, Ngöbö ye abko mätä kri krübäte abko bäsí mikata kore kwe. ¹⁶ Dänbtä ie amne uliebtä abko niara kä näma tikani mda abko krörö: JREI BÄRI KRI JREI MDA MDA KRÄKE AMNE DÄNKIEN BÄRI KRI DÄNKIEN MDA MDA KRÄKE abko näma tikani kore btä.

¹⁷ Yebti ti okwä rababa angelebtä angwane, angele ye rababa nünaninkä ñänänbti angwane, nukwä jökrä ngri kwetakakwetaka jüden kwrere tä nikenkä käinta, ie angele ye rababa ñäke krikri ja dibti krörö mda: Ngöbö kite mrö sribere kri krübäte mun bukakrä, aisetemun jakwe ja ükekro jökrä mröre. ¹⁸ Angwane munkwe jrei ngrie kwtadre, munkwe nitre rükä dänkiengrie kwtadre, munkwe nitre rükä baliente baliente ngrie kwetadre, munkwe mdä rükä ngrie kwetadre, munkwe nitre nänkä mdäbti rübtä ngrie kwtadre. Erere arato, munkwe ni jökrä ngrie kwtadre abko ni ñakare klabore, ni klabore, ni bobre amne ni ütiäte kri ngrie kwetadre munkwe, aisetemun jakwe, nieba angelekwe nukwäye.

¹⁹ Angwane ni jäandrän kri krübäte kwrere ye kákwe rükä kwekwe amne jrei kä jökräbti mikabara biare rükäre ni nänkä mdä ngwenbti ye rüere amne rükä kwekwe rüere arato. Nikani

rüre, ²⁰ akwa ni jäandrän kri krübäte kwrere ye kaba ngite amne ni ngöbö ngwarbe ngwarbe kukwei niekä käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare abko kaba ngite arato. Ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare, yebti abko ni kwati ngökani kwe amne, nitre yebtä abko ni jäandrän kri krübäte kwrere ye kä tikani. Erere arato, ni jäandrän kri krübäte abko bää sribebare ngöbö ngwarbere abko mikani ütiäte kwetre, yebtä abko ni jäandrän kri krübäte kwrere btä ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä kaba ngite, ye abko ñukwä jutra ngitiekä asufrebe, ye te kitaba nire jökrä ja tare nikakäre. ²¹ Angwane ni mda mda nämane rüre Jesukristo rüere abko Jesukristo näma näin mdäbti ye käkwe kämikaba jökrä ja kukwei aibebti, ñiobtä ñan angwane niara kukwei abko rababa betekä ngitra tu kwrere, aiseete ni kämikaba jökrä kwe. Angwane nukwä ngri kwe-takakwetaka jüden kwrere käkwe nitre ye ngrie kwetaba trinetrine jökrä.

20

Kä mili krati

¹ Yebti angele näma iti kä käinbti, jataba timonkwäre ti okwäbti. Angele ye abko näma näin llabe jukwe Kä Timonbti ngwena kisete amne kadena kri ngwian näma kisete kwe arato. ² Angele ye abko käkwe mökata kaba ngite. Mökata ye abko tbi nämane kira, arabe abko kädianta Diablu amne Satana arato. Mökata ye abko angelekwe mäkäteba kadenanbti kä mili krati, ³ käkwe kitaba ngite Kä Timonbti, bti jukwe dikaba kuin bti kwe, bti Ngöbö kä tikani jukwebtä, ni mdakwe ñan tikadre

abkokäre. Niara ñan rikadreta nitre ngökötä kä jökräbti temen, abkokäre kä mili krati ngämi niken ta niara ñan tikaditeta. Akwa yebti mökata ye tikaditeta bää jötrö.

⁴ Yebti kürä gobrankrä näma kabre kä käinbti btä ti okwä rababa. Kürä yebti abko nitre ie ja di biani Ngöböökwe kukwe ükatekäre nikrä abko näma täkänintbe, tikwe tuaba. Erere arato, nitre käkwe ja tare nikani blitabtä Jesubtä amne kukwe kuin Ngöböökwe Jesubtä mikabtä gare ni mda mdaye, akwa nünankabare dite jabtä kwetre, käkwe Jesu rükaninte ñakare abko dokwäre dokwä tikaninkä, ye abko üai näma siba yete. Mdakäre abko nitre ye käkwe ni jäandrän kri krübäte kwrere ye mikani ñakare ngöböre jae amne niara bää mikani ñakare ütiäte jae ngöbö kwrere. Erere arato, nitre ye okobtä o kisebtä abko ni jäandrän kri krübäte kwrere ye kä tikani ñakare abko üai tuaba tikwe. Niaratre ye abko rükabata nire jökrä, käkwe gobranba kä mili krati Kristobe gware tikwe tuaba.

⁵ Ni ruäre mikabata nire käne kore Ngöböökwe, akwa ni mda mda abko mikadita nire ñakare kwe abti kä rikaba mili krati ta. ⁶ Nitre rükabata nire kore, ye abko deme amne ni yebtä kä rabadi nuäre kri. Niaratre ñan krütadre mda, ye abko Ngöböökwe ñan mikadi ja ngie nuen akwa, nünandi kärekäre kwetre Ngöböbe angwane, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire, ye kwrere sribidi kwetre Ngöbökrä amne Kristokrä amne gobrandi kä mili krati kwetre ben gwaire arato.

Ngöböökwe Satana juani ngwarbe mrä

⁷ Yebti kä mili krati rikadi ta angwane, Satana tä ngite Kä Timonbti abko tikadite angwane,

⁸ näin ni ngökö kä jökräbti temen nebebe kä ñäre jökrä amne käkä Gog amne Magog angwane, ni ükadikrö kwati kwe rükäre Ngöbö rüere. Ye abko, mren ümain kwrere jire ni rabadi ja ükaninkrö rükäre Ngöbö rüere. ⁹ Angwane nitre rükä kwati ye rikaba mobe käkwe ja ükakröba jökrä juta deme Ngöbökwe bäre temen amne juta Jerusalén tarebare Ngöbökwe ye bäre temen, ni ye juankäre ngwarbe, akwa batibe ñukwä kä käinbti jataba timonkwäre käkwe ganinkä jökrä se kwrere. ¹⁰ Angwane diablu nämane niaratre ngökö, ye abko ñukvä jutra ngitiekä asufrebe mni mni te kitaba. Kä ye arabe känti ni jäandrän kri krübäte kwrere kitanina käne amne ni ngöbö ngwarbe kukwei niekä kitanina arato, ye känti diablu kitaba. Kä ye känti mikadi ja tare nike kärekäre dibire rare.

Ngöbökwe kukwe ükaninte ni krütanikrütani kräke

¹¹ Yebti kürä gobrankrä kri, ngwen bürere tuaba mda tikwe. Kürä yebti abko ni näma täkänintbe iti. Niara ngwärerekri abko kä temen ne amne kä käinta se gitia batibe jökrä abko ñan tuaba jire chi mda tikwe. ¹²⁻¹³ Angwane nitre müre neketani mrrente, ye erere nükaninta nire jökrä. Erere arato, ni müre ketaniketani abko üai nämane kä nakebtä, ye erere nükaninta nire jökrä arato, aisete nitre ütiäte krikri ya, o bobre bobre ya, krütanikrütani abko näma nünaninkä jökrä kürä gobrankrä Ngöbökwe ye ngwärerekri, btä ti okwä rababa. Ye btäräbe tärä metateba keteti. Erere arato, tärä ni nünanka kärekäre Ngöböbe mikakrä gare abko metateba arato. Angwane ni itire itire ngämi krüte, känenkri

dre dre nuenbare kwetre, ye erere btä Ngöböökwe kukwe ükateba kräke, aisetē ni itire itire käkwe dre dre nuenbare näma tikani täräbtä, ye erere kukwe ükateba kräke Ngöböökwe. ¹⁴ Yebti gata ara amne kä nakebtä kitaba ñukwä jutrate kä Timonbti juankäre ngwarbe. Ñukwä jutra kä Timonbti ne känti abko nita krüte bobukäre. ¹⁵ Täräni nünanka kärekäre Ngöbööbe mikakrä gare, tärä yebtä nire nire kä kwani ñakare, ye erere kitani jökrä ñukwä jutrate ja tare nikakäre kärekäre.

21

Juta Jerusalén btin

¹ Yebti kä käinta btin amne kä temen ne btin tikwe tuaba mda, ñobtä ñan angwane kä käinta se btä kä temen ne amne mren dätebare käne Ngöböökwe abko nikanina ta, aisetē ñan rababa jire mda. ² Yebti juta Jerusalén btin kuin deme näma Ngöbö känti kä käinbtä abko jataba timonkwäre tikwe tuaba bësi meri tä ja ükaninte kuin bë nuäre brare ngäbti ja mikakäre gure ben, ye kwrere jire juta ye rababa tuen tie. ³ Angwane btäräbe kürä gobrankrä Ngöböökwe tuaba tikwe, ye känti ni kukwei jaraba kri tie, kä rababa niere krörö:

Mtare Ngöböta nüne ni jen kwe ben juta btin nete. Ngöböökwe nünandi bentre amne niaratre rabadi juta jen Ngöböökwe, aisetē Ngöbö ara jire tädi bentre Ngöbö jen kwetre kwrere. ⁴ Angwane Ngöböökwe niaratre okwä ñöi sökadite jökrä ietre amne ni ñan krütadre jire iti mda amne ñan ja müäidre jire chi mda amne ñan ja müäidre ja tare nikabtä, ñobtä ñan angwane kukwe nämane ükaninte ño känekäne, erere nikanina jökrä ta.

5 Angwane Ngöbö näma täkänintbe kürä gobrankräbti ye käkwe nieba krörö:

Jändrän jökrä tita sribreta btin, nieba kwe.

Bti niebata kwe tie:

Kukwe ne abko kukwe era metre, abtä ni jökrä rabadre tödeke bti, aisetetike täräbtä, nieba kwe tie.

6 Yebti Ngöböökwe nieba krörö tie:

Jändrän jökrä nibira bare. Ti abko tärä okwä kena kädianta alfa amne tärä okwä mrä kädianta omega kwrere. Ti nämanena jändrän jökrä känenkri kena amne ti rabadi jändrän jökrä tähti mrä. Mdakäre abko, nire nire ie tomna ye abko ie tikwe ñö okwä kuin nire käta ni mike nüne kärekäre ye biandi ngwarbe tomnane. **7** Mdakäre abko, nire nire käkwe ja tare nikadre tödekabtä tibti, käkwe ti rükandrete ñakare abko ni rüe ganainkä kwrere abko ie tikwe jändrän kuinkuin jökrä ne biandi amne, ti rabadi Ngöböre kwetre amne niara rabadi ti ngäbriänkä tikwe. **8** Akwa ni käta ja ngwen ngwarbe amne ni tödeke ñakare Jesubti, akwa tä niara rükente, amne ni ñan tö Ngöbö Kukwei mikai era jae, erere arato ni ngututu diän diän, ni ni mda mda kämikaka amne ni ja mikaka gure tiebetiebe amne ni kwrarekwrare, amne ni sukiare sukiare, amne ni jändrän ngwarbe mikaka ngöböre jae amne ni ni ngökaka, ye abko ñukwä jutra ngitiekä asufrebe mni mni abko te kitadi. Ye känti krütadi bobukäre. **9** Yebti angele ni kükü kisete blato näma abko te Ngöbö mätä kri näma iandrete, angele ye abko jataba iti, käkwe nieba mda tie:

Meri ben ni Kordero kwrere rabai, meri ye abko ti bike mike tuare mae. Jakwe tuen, nieba kwe tie.

10 Yebti Ngöbö Üaikwe ti mikani jäandrän tuen köböre kwrere angwane, ngitio kri mobe käin, känti angele rikaba ti ngwena, käkwe juta Jerusalén deme näma kä käinbti Ngöbö känti abko jataba timonkwäre, tikwe tuaba. **11** Juta ye abko Ngöböträ bää nuäre abko bti rababaträ ngitiiekä amne bäsijä tuäre ütiäte kri kädekata jaspe, kwrere jire juta ye rababaträ ngitiiekä. **12** Angwane juta ye bäre temen abko ki näma mikani kri amne mobe käin. Ki yebtä abko jukwe näma kwä jätäbti kubu amne jukwe kwatirekwatire btä angele näma nünaninkä iti ngibiare. Erere arato, Jacob ngäbriänkä ni jätäbti nibu abko kä näma tikani itire itire jukwe kwatirekwatire btä. **13** Jukwe ye abko näma kwä jätäbti kubu: komä kä dririkri, komä ngwitäräkri, komä mötarikri amne komä nindrinikri. **14** Amne ki mikani jutabti, ye abko jä näma mikani kwä jätäbti kubu gräre. Jä yebtä abko nitre Jesu kukwei ngwianka ni jätäbti nibu kä näma tikani.

15 Angwane angele näma blite tibe ye näma nörä orore ngwena krati kisete juta ñäkäkrä, jukwe ñäkäkrä amne ki jutabti ñäkäkrä arato. **16** Juta ye abko ja näre jökrä kwärikwäri, aisetekörä ja näre kwärikwäri. Angelekwe juta ye ñäkäba nörä yebti angwane, rababa 2,200 kilometro ja näre körä ngakri, kwatakri amne kukwäne rababa ja näre jökrä. **17** Yebti ki näma jutabti, ye ñäkäba kwe arato angwane, ki ye abko rababa 65 metro ie, ye abko ni kä nebtä tä jäandrän ñäke ño, ye kwrere angele näma juta ye ñäke. **18** Amne ki näma mikani juta yebti abko jä kuin ütiäte kri kädekata jaspe näma mikani kire, akwa juta ara jire abko

oro kuinträ ngitiekä bidrio kwrere. ¹⁹ Angwane jä kwä jätäbti kubu mikani ki gräre abko btä jä tuäretuäre ütiäte kri bätäkä ngwarbe näma mikani abko krörö: jä käne btä abko jä kuin ütiäte kri kädekata jaspe näma mikani, jä kubukäre abko btä jä kädekata zafiro näma mikani, jä komäkäre abko btä jä kädekata ágata näma mikani, jä kobkäkäre abko btä jä kädekata esmeralda näma mikani amne ²⁰ jä kwärikekäre abko btä jä kädekata ónica näma mikani, jä kwä tikäre abko btä jä kädekata cornalina näma mikani, jä kwä kükükäre abko btä jä kädekata crisólito näma mikani, jä kwä kwäkäre abko btä jä kädekata berilo näma mikani amne jä kwä ökänkäre abko btä jä kädekata topacio näma mikani, jä kwä jätäkäre abko btä jä kädekata criso-praso näma mikani amne jä kwä jätäbti kwatikäre abko btä jä kädekata jacinto näma mikani amne jä kwä jätäbti kubukäre abko btä jä kädekata amatista näma mikani.

²¹ Angwane jukwe kwä jätäbti kubu juta yebtä abko perla aibe mikani jukwere, aisetetukwe kwatirekwatire abko perla kwatibe näma mikani jukwere amne ji juta ye ngätäite ta abko oro kuinara jire mikani jire amne näma trä ngitiekä bidrio kwrere jire abko tikwe tuaba.

²² Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe tikwe tuaba ñakare juta Jerusalén btin yete, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Ngöbö Di Kri Jändrän Jökrä Nuenkrä abko tä yete amne ni Kordero kwrere tä yete abko ben ni raba blite gwärere, aisetetukwe blitakrä Ngöböbe ñakare yete. ²³ Erere arato, ñänä amne sö trä rabadre juta yete abko ñakare ütiäte, ñobtä ñan angwane Ngöbö trä kuin bä nuäre ye

abko tädi juta yete amne ni Kordero kwrere abko tä ñotraré yete arato. ²⁴ Ye abko nitre nünanka kä jökräbti temen abko käkwe dikadikä ñotra yeträte nebebe juta Jerusalén btin ye känti amne nitre jreire kä jökräbti temen abko käkwe jäandrän ütiäte kwekwe biandi Ngöböye niara mikakäre ütiäte jae juta yete. ²⁵ Angwane jukwe juta yete abko ñan dikadre jire chi rare amne juta ye känti kä ñan rabadre iko arato, aisetet jukwe ñan dikadre jire chi. ²⁶ Erere arato, nitre nünanka kä jökräbti temen abko jatadi jäandrän ütiäte kwekwe ngwena biandre Ngöböye niara mikakäre ütiäte jae juta yete. ²⁷ Akwa jäandrän kämekäme ñan rikadi jire chi nebe juta yete amne, ni diän diän amne ni ni ngökaka ñan rikadi jire chi yete arato; akwa nire nire käkwe nünandre kärekäre Ngöböbe abko käta tikani tärä ni Kordero kwrere yebtä, ni ye aibe abko rikadi nüne juta yete abko angelekwe mikani tuare tie.

22

Ñö kri ni mikakrä nire kärekäre

¹ Yebti ñö kri kuin dirare angelekwe mikaba tuare tie. Ñö ye abko ni mikakrä nüne kärekäre amne ñö ye abko kuin merebe jä cristal bää merebe ye kwrere. Erere arato, kürä gobrankrä Ngöböökwe amne kürä gobrankrä ni Kordero kwrere kwe, ye känti ñö ye näma neen. ² Angwane ji kri juta yete abko ötöbu ta ñö ye tä neen amne kri ni mikakrä nüne kärekäre näma niren ñöbtä kwärikwäri. Kri ye abko ngwä näma nebe sö kratirekratire, aisetet kri ye ngwä näma nebe bää jätäbti bobu btä kä kwatirekwatire amne kri ye

abko kä näma ni jökrä mikakrä kuinta. ³ Mdakäre abko, juta Jerusalén btin yete abko jäandrän btä ngürün mikani Ngöbökwe abko ñan rabadi jire chi. Angwane kürä gobrankrä Ngöbökwe amne kürä gobrankrä ni Kordero kwrerekwe abko tädi juta yete, aisetre nitre sribikä kwekwe abko erere käkwe niaratre käikitadikä kärekäre. ⁴ Angwane niaratre jökrä käkwe ja tuadi gwärere Ngöböbe, kä näin niaratre kä ngwena tikani ja okobtä, niaratre abko ni jen Ngöbökwe bā mikakrä. ⁵ Juta yete abko kä ñan rabadre iko jire chi, aisetre nitre nünanka juta yete, kräke ñotra ñan rabadre ütiäte. Erere arato, ñänä trä ñan rabadre ütiäte kräke, ñobtä ñan angwane Ngöbö ni Dänkien ara jire käkwe käträ biandi nitre nünanka yete ie. Niaratre käkwe gobrandi kärekäre.

⁶ Yebti angelekwe nieba mda tie:

Kukwe nieta tikwe mae, ne abko era amne kukwe kuin tödekakrä. Ye abko, ni Dänkien Ngöbö ara jire käta nitre niara kukwei niekä töi tike ja kukwei niere, Ngöbö ye ara käkwe angele kwe juani abko kukwe mden mden rakadikä bā jötrö mikakäre tuare sribikä kwekwe ie, nieba kwe tie.

Jesu jatadita

⁷ Angwane ni Dänkien Jesu abko käkwe nieba mda tie:

¡Ti rükadita jötrö! Kukwe biani Ngöbökwe nitre Ngöbö kukwei niekä köböire tä tikani tärä nebtä, ye nire nire tä mike era jae, yebtä abko kä rabadi nuäre amne Ngöbökwe ja di biandi ie, nieba kwe tie.

⁸ Angwane ti Juan, ti ne abko käkwe kukwe ne tuaba amne tikwe kukwe nuaba arato. Tikwe

kukwe tuaba amne tikwe kukwe nuaba ünän jökrä, ye btäräbe angele käkwe kukwe mikaba tuare tie, ye ngotobtä ti rikaba ngitiekä ngukudökwäbti temen mikakäre ütiäte jae. ⁹ Akwa angele ye käkwe nieba mda tie:

Ma mräkä mda mda käta kukwe tä tikani tärä nebtä mikaka täte ye käta sribire Ngöbökrä, ye kwrere tita sribire arato, aisetet makwe ñan ti mika ütiäte jae, akwa Ngöbö aibe makwe mika ütiäte jae, nieba kwe tie.

¹⁰ Erere arato, angelekwe nieba krörö mda tie:

Ngöbö Kukwei biani niedre mae abko tä tikani tärä nebtä, ye abko kebera nebe bare, aisetet makwe ñan üka kaibe tiebe, akwa makwe mika gare ni mda mdaye. ¹¹ Angwane kä kitera neme braibe ja töi kwitakrä nie, aisetet nire nire käta kukwe kämekäme nuene Ngöbö rüere, ye tuametre nuene janknu amne, nire nire käta kukwe diän diän nuene, ye tuametre nuene janknu; akwa nire nire käta jäandrän kuinkuin nuene ye käkwe jäandrän kuin nuen janknu Ngöbökrä. Erere arato, nire nire käta nüne deme amne metre, ye käkwe nüna deme janknu Ngöbökrä, nieba angelekwe tie.

¹² Angwane ni Dänkien Jesukristo käkwe niebata tie:

¡Ti rükadita jötrö! Akwa ni itire itire tä dre dre nuene, ye abko ti jatadi ütiä ngwena kräke amne, ¹³ ti abko tärä okwä kena kädianta alfa amne tärä okwä mrä kädianta omega. Ti nämanena jäandrän jökrä känenkri kena amne ti rabadi jäandrän jökrä tähti mrä.

¹⁴ Mdakäre abko, dän bätäteta tä nebe ngwen bürere, ye kwrere nire nire käkwe tödekadre tibti rabakäre merebe Ngöbö ngwärekri abko rabadi

nebe kri ni mikakrä nüne kärekäre känti amne juta Jerusalén btin, ye känti rabadi niken amne ni ye abko btä kä rabadi nuäre. ¹⁵ Akwa ni ngututu diän diän, ni kwrarekwrate, ni sukiare sukiare, ni ja mikaka gure bati bati, ni ni mda mda kämikaka, ni jäandrän ngwarbe mikaka ngöböre jae amne ni jökrä käta ni ngöka tarere amne tä käi ngwen nuäre jabtä ni ngökakäre, nitre korekore abko rabadi jökrä Ngöbö okwä bäre mento.

¹⁶ Ti Jesu, ti ne mden käkwe angele tikwe juani kukwe ne mike gare jökrä mae abko erere makwe mikadre gare nitre gätäkä ti käbti yeye. Ti abko Jrei David bkün amne ti abko Muke Trä Dirare Dekä kwrere, nieba Jesukwe tie.

¹⁷ Ye abko, Ngöbö Üai Deme amne ni Kordero kwrere nän muko käta ¡Jakwe! niere Jesuye amne, nire nire tä ti kukwei nuen käkwe ¡Jakwe! nie Jesuye arato. Mdakäre abko, nire nire ie tomna abko tö tomna ñain nünakäre kärekäre, ye abko jata Jesuye, käkwe ñö ni mikakrä nüne kärekäre ye ña ngwarbe tomnane.

¹⁸ Angwane Ngöbö Kukwei niebare tä tikani tärä nebtä, ye nire nire tä kukwe nuen ye abko ie ti bike niere krörö: Kukwe tä tikani tärä nebtä, nebti ta nire nire käkwe kukwe mdara jire tikadi, ye dokwäre abko kukwe taretare tä tikani tärä nebtä abko bti Ngöbökwe mikadi ja tare nike kri krübäte.

¹⁹ Angwane kukwe tä tikani tärä nebtä, ne nire nire käkwe diandrekä ruäre, yebtä abko kri ni mikakrä nüne kärekäre, ye Ngöbökwe diandikä kän amne kri ye ngwákä ñan kwetadre kwe, aisetee ñan nünandi kärekäre kwe Ngöböbe. Erere arato, juta

deme Jerusalén ye Ngöbökwe diandikä kän, aiseñe
ñan nünandi kwe yete.

20 Ti Jesu käta kukwe tikani tärä nebtä niere metre,
käta niere krörö: ¡Ti näinta jötrö kä temenbtä!
abko tita niere.

Ti Juan, ti ne abko käta niere krörö ni Dänkien
Jesuye: ¡Amen! ¡Jawketa ti Dänkien Jesu! tita niere
Jesuye.

21 Ni Dänkien Jesu käkwe ja moto mika kuin ni jen
Ngöbökwe kräke abko ie ti tö. Amen. Abko kore se.
Ne ngörä.

Kukwe kuin ngöökwe

New Testament in Ngäbere (PM:gym:Ngäbere)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngäbere

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngäbere [gym], Panama

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngäbere

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
dc5ef235-14f7-5b3f-997a-59dae7b091fe**